

فیزیک

هسته ای

مهر داد

پور محمد

• با سابقه برگزاری کلاس کنکور با
تدریس فیزیک در دبیرستانها

و آموزشگاههای

شهرستان

تالش

• ۰۹۱۱۳۸۳۳۷۸۸
ویرایش جدید ۹۳

جزوه شماره ۶ فیزیک

ویژه کلاس کنکور (آموزش نکته و تست)

امواج

الکترو مغناطیس

فیزیک

اتمی و مولکولی

- تیزهوشان تالش
- خاتم الانبیا تالش
- شهید مدرس تالش
- شبانه روزی حضرت علی ابن ابیطالب (ع)
لیسار
- شهید مفتاح لیسار
- قدسیه اسالم
- وحدت خلیف آباد
- شهید صیاد شیرازی جوکندان
- شهید یاقوتی جوکندان
- امام خمینی (ره) شیرآباد
- اندیشه خلاق اسالم

فہرست :

۱. نکتہ های امواج الکترومغناطیس (از صفحہ ۱ تا ۵)
۲. تست های امواج الکترومغناطیس (از صفحہ ۶ تا ۱۵)
(کنکور ۹۳ در رشته ریاضی ۲ تست و در رشته تجربی ۱ تست)
۳. نکتہ های فیزیک اتمی و مولکولی (از صفحہ ۱۷ تا ۲۵)
۴. تست های فیزیک اتمی و مولکولی (از صفحہ ۲۶ تا ۴۱)
(کنکور ۹۳ در رشته ریاضی ۲ تست و در رشته تجربی ۲ تست)
۵. نکتہ های فیزیک هسته ای (از صفحہ ۴۳ تا ۴۶)
۶. تست های فیزیک هسته ای (از صفحہ ۴۷ تا ۵۸)
(کنکور ۹۳ در رشته ریاضی ۱ تست و در رشته تجربی ۱ تست)

تالیف و تنظیم :

مہر داد پور محمد

مدرس :

تیز ہوشان قالش

۰۹۱۱۳۸۳۳۷۸۸

دانلود از اپلیکیشن پادرس

امواج

الکترومغناطیسی

مہر داد پور محمد : تھیہ و تنظیم

۰۹۱۱۳۸۳۳۷۸۸

دانلود از اپلیکیشن پادرس

نکته ۱: عامل اصلی ایجاد موج‌های الکترومغناطیسی ذرات باردار شتاب دارند. یعنی وقتی ذره‌ای باردار، شتاب‌دار می‌شود

بخشی از انرژی خود را به صورت موج‌های الکترومغناطیسی گسیل می‌کند.

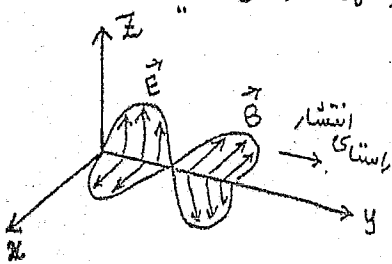
نکته ۲: گسیل موج‌های الکترومغناطیسی توسط اجسام را تابش می‌نامیم.

نکته ۳: نظریه ماکسول: «اثر تغییر میدان مغناطیسی در نفاذ، میدان الکتریکی تولید می‌شود و در اثر تغییر میدان الکتریکی نیز میدان مغناطیسی تولید می‌شود».

نکته ۴: موج‌های الکترومغناطیسی از دو میدان مغناطیسی و الکتریکی عمود بر هم تشکیل شده‌اند. این میدانها بر راستای انتشار موج نیز عمودند، (به نحوی که همواره بردار $\vec{E} \times \vec{B}$ در جهت انتشار موج می‌باشد).

نکته ۵: سرعت موج‌های الکترومغناطیسی در خلأ (و در هوا) با سرعت $c = \frac{1}{\sqrt{\epsilon_0 \mu_0}} = (3 \times 10^8 \text{ m/s})$ که برابر $3 \times 10^8 \text{ m/s}$ است

منتشر می‌شوند که در این رابطه μ_0 تراوایی مغناطیسی خلأ $(4\pi \times 10^{-7} \text{ Tm/A})$ و ϵ_0 گذردی الکتریکی خلأ

$(8.85 \times 10^{-12} \text{ C}^2/\text{Nm}^2)$ می‌باشد.

نکته ۶: برای انتشار نیازی به محیط مادی ندارند. (در خلأ هم منتشر می‌شوند).

نکته ۷: حامل بار الکتریکی نیستند. (انرژی را از محلی به محل دیگر منتقل می‌کنند).

نکته ۸: در محیط‌ها غیر فلزی، میدانها الکتریکی و مغناطیسی هم فازند. (با هم پیشینه و با هم کمینه می‌شوند).

نکته ۹: موج‌های الکترومغناطیسی همگراند.

برتر است $\lambda = vT = \frac{v}{f}$

نکته ۱۰: رابطه طول موج، سرعت و سیاهد و دوره به صورت

$v = \frac{c}{n}$ به دست می‌آید

نکته ۱۱: سرعت یک موج الکترومغناطیسی در محیطی به ضریب شکست n از رابطه

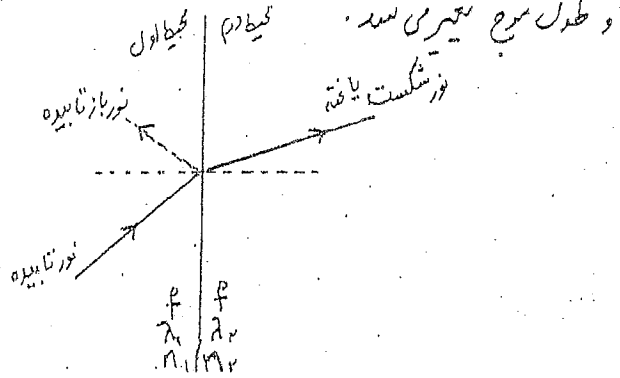
نکته ۱۲: هر چه فرکانس موج الکترومغناطیس بیشتر باشد ضریب شکست یک ماده مقیم بر آن موج بالاتر خواهد بود.

یعنی $f \propto n$ ، $f \propto \frac{1}{\lambda}$ پس $\lambda \propto \frac{1}{n}$

نکته ۱۳: اگر یک موج الکترومغناطیسی با بسامد f از محیطی که ضریب شکست بر آن n_1 است به محیطی که ضریب شکست بر آن نور n_2 است وارد شود، بسامد نور ثابت می ماند، اما سرعت و میریزد و طول موج تغییر می کنند.

ثابت $f =$ در ورود به یک محیط دیگر

$$\frac{v_2}{v_1} = \frac{\lambda_2}{\lambda_1} = \frac{n_1}{n_2}$$

* در ورود به یک محیط غیر از خلأ، سرعت و طول موج کاهش می یابد. (چون n افزایش می یابد.)

نکته ۱۴: تابش و جذب آنها توسط ماده صورت می گیرد.

نکته ۱۵: طیف امواج الکترومغناطیسی پیوسته است، (شامل همه طول موج ها است.)

نکته ۱۶: مانند موج ها مکانی در مکان و زمان تغییر می کنند. (پدیده تداخل، بازتابش و شکست رخ می دهد)

نکته ۱۷: ویژگی مشترک موج ها الکترومغناطیسی تساوی سرعت آنها در خلأ است.

نکته ۱۸: طیف امواج الکترومغناطیسی وسیع است، نقطه بخش کوچکتر از آن در چشم تاثیر می گذارد که به آن

امواج مرئی یا نور می گویند

رادار	رادیو موج	فروسرخ	مرئی	فرا بنفش	ایکس	گاما
-------	-----------	--------	------	----------	------	------

نکته ۱۹: هر چه از سمت امواج گاما به سمت امواج رادیو برویم طول موج افزایش و بسامد و انرژی کاهش می یابد.

نکته ۲۰: امواج نور مرئی به ترتیب افزایش بسامد عبارتند از: قرمز، نارنجی، زرد، سبز، آبی، بنفش و بنفش.

از فرکانس تا بنفش بسامد، انرژی و میزان اثرش بیشتر می شود و طول موج بنفش کمترین مقدار است.

۸ پرتو گاما: از دسته مواد رادیواکتیو و پرتوهای کیهانی است. فوتون‌ها آن اثر بسیار زیاد دارند و خیلی خطرناک هستند. کاربرد آن، بافت‌ها سرطان را از بین می‌برد، تجهیزات و وسایل را ضد عفونی می‌کند و پدید آمدن ترک در فلزات. وسیله آشکارسازی گاما شمارش‌گر گاماگیر مولر و نیلیم عکاسی است. (f زیاد، E زیاد، λ کم، قدرت نفوذ زیاد) (محدوده طول موج $10^{-12} m$ - محدوده طول موج)

۹ پرتو ایکس: چشمه تولید آن لامپ پرتو ایکس است. به وسیله نیلیم عکاسی و صفحه فلوروسان آشکارسازی می‌شود. فوتون‌ها آن بسیار پر انرژی و با قدرت نفوذ زیاد، خیلی خطرناک‌اند. در پرتو نگاری و مطالعه ساختار بلورها و معالجه بیماری‌ها پوستی بکار می‌روند. (محدوده طول موج $10^{-10} m$)

۱۰ پرتو فرابنفش: چشمه تولید می‌تواند خورشید، جسم‌ها داغ، جرقه‌های الکتریکی و لامپ بخار جیوه باشد. به وسیله نیلیم عکاسی و فوتوسل آشکارسازی می‌شود. جذب شیشه می‌شوند. سبب بسیار زیاد آکنش‌ها شیمیایی می‌شود. یافته‌های زنده را از بین می‌برد. در لامپ‌ها UV پزشکی کاربرد دارد. (قسمت مفرز خورشید است) (محدوده λ $10^{-8} m$)

۱۱ نور مرئی: چشمه: خورشید، جسم‌ها داغ و لیزرها. توسط چشم، نیلیم عکاسی، فوتوسل آشکارسازی می‌شود. در بدن اجسام نقش اسکر دارد، برآرشد گیاهان و محل فتوسنتز نقش حیاتی دارد. در سیستم‌های مخابراتی (لیزر و تارهای نوری) مورد استفاده قرار می‌گیرد. (محدوده طول موج مرئی $400 nm$ تا $700 nm$ = λ مرئی دارد) (تنها طیف تأثیرگذار چشم)

۱۲ فروسرخ: خورشید و جسم‌ها گرم و داغ چشمه تولید امواج فروسرخ هستند و نیلیم‌ها مخصوص عکاسی آن را آشکارسازی می‌کنند.

($10^{-6} m$) در گرم کردن نقش دارند، برای نیلیم بردار و عکاسی در مده و تارایی و عکاسی IR توسط ماهواره‌ها هم نقش دارد.

۱۳ رادیویی: چشمه تولید: اجاق‌های مایکروویو، آنتن‌های رادیویی و تلویزیونی. وسیله آشکارسازی: رادیو و تلویزیون

کاربرد: در آنتن‌دهی، رادیو، تلویزیون، مخابرات ماهواره‌ها و در رادارها برای آشکارسازی هواپیما و موشک و کشتی. (محدوده λ $10^3 m$ - $10^4 m$)

تداخل امواج نورانی: برهم‌کنش موجها بدلیل نامیده می‌شود که می‌تواند سازنده (نقاط هم فاز) و یا ویرانگر (نقاط خارج فاز) باشد.

شرح: هرگاه دو منبع همسان نور (هم بسامد و هم دافعه و هم فاز) که دوره آنها با یکدیگر برابر است برده را در روشن سازند، بر روی پرده نورها تاریک و روشن ایجاد می‌شود که ناشی از تداخل امواج دو منبع می‌باشد.
 در نقاط روشن پرده امواج دو منبع هم فاز بوده و اثر یکدیگر را تقویت می‌کنند.

اختلاف فاز دو موج مضرب زوج از n است. $\Delta\phi = 2n\pi$ ($n=0,1,\dots$)

اختلاف راه برای نقاط روشن مضرب صحیحی از طول موج است. $\delta = \delta d = n\lambda$ ($n=0,1,\dots$)

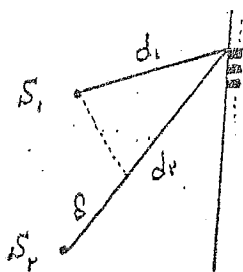
اختلاف زمان رسیدن نور به نقاط روشن مضرب صحیحی از دوره است. $\Delta t = nT$

در نقاط تاریک پرده، امواج دو منبع در فاز متقابل بوده و اثر یکدیگر را خنثی می‌کنند. (دافعه موج برآیند صفری شود).

اختلاف فاز نقاط تاریک (مضرب فردی از n) $\Delta\phi = (2n-1)\pi$

اختلاف راه برای نقاط تاریک (مضرب فردی از نصف طول موج) $\delta = \delta d = (2n-1)\frac{\lambda}{2}$

اختلاف زمان رسیدن نور به نقاط تاریک (مضرب فردی از نصف دوره) $\Delta t = (2n-1)\frac{T}{2}$

طرح تداخلی: نورها روشن و تاریک بر روی پرده طرح تداخل نامیده می‌شود.

چند مثال:

① اختلاف زمان رسیدن نور از دو شکاف به وسط نور تاریک پنجم چند برابر دوره نور مرئی است؟

$$\Delta t = (2n-1)\frac{T}{2} = (2 \times 5 - 1)\frac{T}{2} = \frac{9}{2}T$$

(۱) صفر (۲) $\frac{9}{2}T$ (۳) $\frac{5}{2}T$ (۴) $\frac{9}{2}T$

② اختلاف فاز امواج که چهارمین نور روشن را تشکیل می‌دهند، چند رادیان است؟

$$\Delta\phi = 2n\pi = 2 \times 4\pi = 8\pi$$

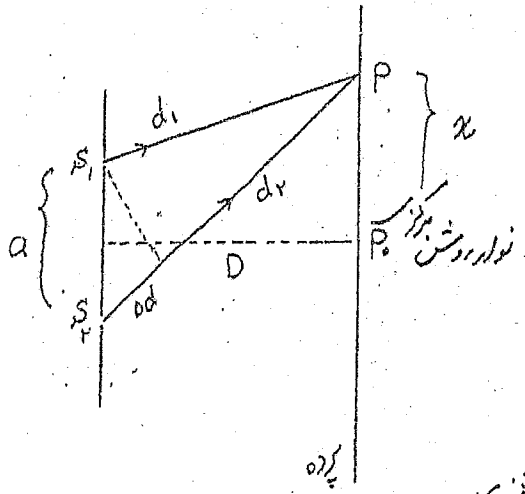
(۱) 2π (۲) 4π (۳) 4π (۴) 8π

③ نقاط واقع بر روی دو منبع نور تاریک تداخل شکاف نورانی چه قدر اختلاف راه دارند؟

$$\delta d = (2n-1)\frac{\lambda}{2} = (2 \times 2 - 1)\frac{\lambda}{2} = \frac{3\lambda}{2}$$

(۱) $\frac{\lambda}{2}$ (۲) $\frac{3\lambda}{2}$ (۳) $\frac{3\lambda}{4}$ (۴) $\frac{3\lambda}{2}$

ازمایش: بیانگر خاصیت موجی نور است در مسائل خاص

هدف آزمایش: تعیین طول موج نور به وسیله تداخل امواج نورانی

- D فاصله پرده از در شکاف
- a فاصله در شکاف (در چشمه نور)
- x فاصله نور P از نور در شکاف مرکزی P0
- λ طول موج نور مورد آزمایش

ارتفاع روشن: (*) فاصله نور روشن n ام از نور در شکاف مرکزی:

$$\lambda = \frac{ax}{nD} \quad \text{و می توان طول موج را از رابطه} \quad x = \frac{n\lambda D}{a}$$

محاسبه کرد.

ارتفاع تاریک: (*) فاصله نور تاریک n ام از نور مرکزی:

$$\lambda = \frac{2ax}{(2n-1)D} \quad \text{و می توان طول موج را از رابطه} \quad x = \frac{(2n-1)\lambda D}{2a}$$

نکته: پهنای هر نور تاریک یا روشن با هم برابر و از رابطه $w = \frac{\lambda D}{2a}$ به دست می آید.

نکته: فاصله ی نور روشن n ام از نور در شکاف مرکزی از رابطه $x_n = 2n w$ و فاصله نور تاریک m ام از نور در شکاف مرکزی از رابطه $x_m = (2m-1) w$ به دست می آید.

نکته: برای محاسبه فاصله ی یک نور از نور دیگر دو حالت زیر را داریم:
الف- اگر نوارها در دو طرف نور در شکاف مرکزی بودند، فاصله آن ها را از نور در شکاف مرکزی را با هم جمع می کنیم.
ب- اگر نوارها در یک طرف نور در شکاف مرکزی بودند، فاصله ی آن ها از نور در شکاف مرکزی را از هم کم می کنیم.

نکته: اگر آزمایش یا یک رابه جا هوا در محیطی به ضریب شکست n انجام دهیم پهنای نوارهای تاریک و روشن کمتر می شود.

$$w' = \frac{w}{n} \quad \left(\frac{1}{n} \text{ برابر} \right)$$

نکته: برای هر طول موج، طبع تداخل مستقیماً تشکیل می شود.

نکته: فاصله دو نور روشن با اختلاف از پلیکیشن $\Delta x = 2w = 2 \frac{\lambda D}{2a} = \frac{\lambda D}{a}$ پهنای هر نوار است.

۱) بروت یک موج الکترومغناطی در محیطی به ضریب شکست n کدام است؟

(۱) $n^{-1} (E_0 \mu_0)^{-1/2}$ (۳) $n (E_0 \mu_0)^{-1/2}$

(۲) $n^{-1} E_0 \mu_0$ (۴) $n (E_0 \mu_0)^{-1}$

۲) یک موج الکترومغناطی از خلأ وارد محیطی به ضریب شکست $\frac{4}{3}$ می شود، سرعت این موج، چند درصد دگرگون

تغییری کند؟ (۱) ۲۵٪ افزایش می یابد.

(۲) ۲۵٪ کاهش می یابد.

(۳) ۷۵٪ افزایش می یابد.

(۴) ۷۵٪ کاهش می یابد.

$C = 3 \times 10^8 \text{ m/s}$

۳) اگر t از جنس زمان باشد $\frac{t}{\sqrt{E_0 \mu_0}}$ از جنس کدام کمیت فیزیکی است؟ (E_0 ضریب گذردی الکتریکی

خلأ و μ_0 تراوانی مغناطیسی خلأ است.)

(۱) شتاب (۲) سرعت (۳) زمان (۴) طول

۴) بسامد یک موج رادیویی ۱۲ مگا هرتز است. طول موج این موج رادیویی در آب به ضریب شکست

$\frac{4}{3}$ چند متر است؟ (سرعت نور در خلأ $3 \times 10^8 \text{ m/s}$ است.)

(۱) ۲۵ (۲) ۱۸٫۷۵

(۳) ۳۳ (۴) ۲۱٫۵

۵) شمارش گر گایگر - مولر برای آشکار سازی کدام موج الکترومغناطی مناسب است؟

(۱) اشعه گاما (۲) امواج فرسرخ (۳) اشعه فرابنفش (۴) امواج رادیویی و مخابراتی

۶) در طیف موج های الکترومغناطی از موج های رادیویی و مخابراتی تا پرتوهای گاما، کدام کمیت کاهش

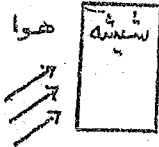
می یابد؟ (۱) بسامد (۲) کوانتوم انرژی (۳) طول موج (۴) سرعت در خلأ

۷) چشمه ی پرتوی ... هسته ی مواد رادیواکتیو است و برای ... به کار می رود.

(۱) گاما - نیلیم برداری در تاریکی (۲) ایکس - نیلیم برداری در تاریکی

(۳) گاما - پدید کردن ترک در فلزها (۴) ایکس - نیلیم برداری در تاریکی

۸ در شکل مقابل، موج‌ها نور فرودی از هوا وارد شیشه می‌شوند. بعضی از آن‌ها در سطح جزیایی درجی بازتابیده و بعضی شکسته شده و وارد شیشه می‌شوند، کدام یک از کمیت‌های زیر برای موج‌ها بازتابیده و موج‌ها شکست یافته یکسان است؟ (۱) امتداد (۲) طول موج (۳) شدت نور (۴) بسامد

۹ اگر معادله میدان الکتریکی یک موج الکترومغناطیس که در خلا منتشر می‌شود، در SI به صورت $E = E_m \sin(\omega t - \frac{2\pi}{\lambda} x)$ باشد، بسامد منبع موج چند هرتز است؟ $(C = 3 \times 10^8 \text{ m/s})$

(۱) 10^7 (۲) 2×10^7
 (۳) 5×10^6 (۴) 10^6

۱۰ اگر سرعت انتشار صوت در هوا 340 m/s و بسامد صوت حاصل از یک طبل 34 هرتز باشد طول موج این صوت چند متر است؟ (۱) 10 (۲) 12 (۳) 5 (۴) 145

۱۱ اگر طول موج نوری در شیشه به فزاید شکست $\frac{3}{4}$ برابر 15 میکرون باشد، بسامد آن در هوا چند هرتز است؟ $(C = 3 \times 10^8 \frac{\text{km}}{\text{s}})$

(۱) 4×10^{14} (۲) $\frac{9}{4} \times 10^{14}$
 (۳) $\frac{9}{4} \times 10^{12}$ (۴) 4×10^{12}

۱۲ در آزمایش یانگ برای زیاد کردن پهنای نوارها تداخلی می‌توان:

- ۱) پرده را به صفی شکاف‌ها نزدیک کرد.
- ۲) فاصله‌ی دو شکاف از یکدیگر را افزایش داد.
- ۳) نور را با طول موج بلندتر به کار برد.
- ۴) پهنای شکاف‌ها را کاهش داد.

۱۳ اگر آزمایش یانگ توسط نور زرد رنگی که از ترکیب دو نور سبز و قرمز ۳ دست آمده، انجام شود، نوار روشن مرکزی دیگر خواهد بود. توجه: در محل تشکیل نوار روشن مرکزی موج‌ها به هم رسیده هم فاز بوده و اختلاف طو طی شده توسط موج‌ها از دو شکاف تا محل تشکیل نوار روشن مرکزی، برای همه‌ی رنگ‌ها صفر است.

پس در محل نوار روشن مرکزی چه رنگی حاصل خواهد شد؟

(۱) زرد (۲) سبز
 (۳) قرمز (۴) سفید

۱۴ موج‌ها الکترومغناطیسی از چه نوع و سرعت آنها در خلأ چند m/s است؟
 (۱) عرض - ۳×10^8 (۲) طول - ۳×10^8 (۳) عرض - ۳×10^5 (۴) طول - ۳×10^5

۱۵ ویژگی مشترک موج‌ها الکترومغناطیسی کدام است؟ (۱) طولی بودن موج‌ها (۲) تسنای سرعت آن‌ها در خلأ
 (۳) عدم جذب به وسیله ماده (۴) حامل بار الکتریکی بودن

۱۶ اشعه گاما در مقایسه با موج‌ها فرابنفش دارای طول موج ... و کوانتوم انرژی ... است.
 (۱) کوتاه‌تر - کمتر (۲) بلندتر - کمتر (۳) بلندتر - بیشتر (۴) کوتاه‌تر - بیشتر
 تجربی ۸۷

۱۷ موج رادیویی با بسامد ۳۰۰ مگاهرتز در فضا پخش می‌شود، طول موج آن چند متر است؟
 (۱) ۱ (۲) ۳ (۳) ۱۰۰ (۴) ۳۰۰
 ریفن ۸۶

۱۸ در طیف موج‌ها الکترومغناطیسی از ناحیه‌ی فروسرخ به ناحیه‌ی فرابنفش می‌رویم. بسامد و انرژی وابسته به فوژن آن به ترتیب چه تغییری می‌کند؟
 (۱) کاهش - کاهش (۲) کاهش - افزایش (۳) افزایش - افزایش (۴) افزایش - کاهش

۱۹ کدام اشعه برای ضد عفونی کردن وسایل و تجهیزات بیمارستان مناسب است؟ (۱) آلفا (۲) بتا
 (۳) گاما (۴) ایکس
 تجربی ۸۵

۲۰ در یک موج الکترومغناطیسی، میدان‌ها الکتریکی و مغناطیسی نسبت به هم ... و در حوا با یکدیگر ...
 (۱) موازی - هم فازند (۲) موازی - اختلاف فاز $\frac{\pi}{2}$ دارند (۳) عمود، اختلاف فاز $\frac{\pi}{4}$ دارند
 (۴) عمود - هم فازند
 ریفن ۷۷

۲۱ در کدام گزینه طیف موج‌ها الکترومغناطیسی به ترتیب افزایش طول موج منظم شده‌اند؟
 (۱) فروسرخ، قرمز، فرابنفش، بنفش (۲) بنفش، فرابنفش، فروسرخ، قرمز
 (۳) فروسرخ، قرمز، بنفش، فرابنفش (۴) فرابنفش، بنفش، قرمز، فروسرخ

۲۲ فیلم عکاسی برای آشکار سازی کدام موج الکترومغناطیسی مناسب نیست؟
 خارج از کشور ریفن ۸۸

۲۳ اگر آزمایش یانگ را با نور تک رنگی به طول موج ۰۱۶ میکرون انجام دهیم و سرعت انتشار نور در محیط $3 \times 10^8 \text{ m/s}$ باشد، اسراج نورانس را چند ثانیه اختلاف زمانی از دو شکاف نور به محل نور روشن پنجم نسبت به نور مرکزی می رسند؟
ریاضی ۸۸

- ۱) 9×10^{-9} (۳)
- ۲) 10^{-10} (۴)
- ۳) 10^{-9} (۳)
- ۴) 9×10^{-15} (۴)

۲۴ در آزمایش یانگ نسبت فاصله ی پنجمین نور روشن تا نور روشن مرکزی به فاصله ی سومین نور تاریک تا نور روشن مرکزی کدام است؟
تجربی ۸۸

- ۱) ۲
- ۲) ۴
- ۳) $\frac{5}{3}$
- ۴) $\frac{9}{4}$

۲۵ آزمایش یانگ را با نوری به طول موج ۰۴ میکرون انجام داده ایم فاصله ی بین دو نور روشن متوالی ۰۸ میلی متر می شود اگر این آزمایش را با نوری به طول موج ۰۶ میکرون انجام دهیم فاصله ی بین دو نور روشن متوالی چند میلی متر می شود؟
۱) ۰۹ (۲) ۰۴ (۳) ۰۳ (۴) ۰۱۲

۲۶ آزمایش یانگ را با نوری به طول موج ۰۱۵ میکرون انجام داده ایم. فاصله ی بین دو نور روشن متوالی ۰۴ میلی متر می شود. اگر این آزمایش را با نوری به طول موج ۰۸ میکرون انجام دهیم، فاصله ی بین دو نور روشن متوالی چند mm می شود؟
۱) ۰۴ (۲) ۰۳۲ (۳) ۰۱۵۰ (۴) ۰۲۵
مشابه حل تست قبل

پاسخ: گزینه ۱

۲۷ اگر آزمایش یانگ با نور تک رنگی به طول موج λ انجام شده باشد، فاصله نور تاریک پنجم تا نور روشن مرکزی، چند برابر پهنای هر یک از نورها روشن است؟
۱) $\frac{1}{5}$ (۲) $\frac{1}{4}$ (۳) $\frac{1}{3}$ (۴) $\frac{1}{2}$
ریاضی ۸۸

۲۸ اگر در آزمایش یانگ، اختلاف راه دو پرتویی که از دو شکاف به زوار روشن پنجم می رسد، ۵% و اختلاف راه دو پرتویی که به نور تاریک پنجم می رسد، ۵۵% بنامیم، نسبت $\frac{5\%}{5\%}$ کدام است؟
تجربی ۸۹

- ۱) $\frac{1}{5}$
- ۲) $\frac{1}{4}$
- ۳) $\frac{9}{10}$
- ۴) $\frac{10}{9}$

۲۹ در آزمایش یانگ فاصله‌ی دو نور روشن متوالی ۴ میلی‌متر است، فاصله‌ی دهمین نوار تاریک ثانوار روشن مرکزی چند میلی‌متر است؟
 ۳۴ (۲) ۳۴ (۱)
 ۳۰ (۴) ۳۸ (۳) ریاض ۱۵

۳۵ در آزمایش یانگ اختلاف زمان رسیدن نور از دو شکاف به وسط نوار تاریک نهم چند برابر دوره‌ی نور مورد آزمایش است؟
 ۱۷/۴ (۴) ۱۷/۳ (۳) ۹/۲ (۲) ۹ (۱) ریاض ۱۷

۳۱ آزمایش را یکبار در هوا و بار دیگر در آب به ضریب شکست $\frac{4}{3}$ انجام می‌دهیم. نسبت فاصله‌ی چهارمین نوار روشن از نور مرکزی در آب به فاصله‌ی سومین نوار روشن از نور مرکزی در هوا چقدر است؟
 در دیگر شرایط آزمایش تغییری نمی‌کند.
 ۱۶/۹ (۴) ۹/۱۶ (۳) ۴/۳ (۲) ۱ (۱) ریاض ۱۴

۳۲ در یک آزمایش یانگ، فاصله‌ی دو شکاف نور 0.5 mm و فاصله‌ی پرده از صفحه‌ی شکاف‌ها یک متر است. اگر فاصله‌ی دو نوار روشن متوالی 1.2 mm باشد، اختلاف فاصله‌ی وسط نوار پنجم روشن از دو شکاف چند میکرون است؟
 ۶ (۴) ۵ (۳) ۳ (۲) ۱.۵ (۱) ریاض ۹۰

۳۳ موج‌ها نور فرسود، از هوا به شیشه می‌تابند. بعضی از آن‌ها در سطح جداگر دو محیط بازتابیده و بعضی شکسته شده وارد شیشه می‌شوند، کدام یک از کمیت‌های زیر بر آن موج‌ها بازتابیده و شکسته شده یکسان است؟
 (۱) دوره (۲) مقدار (۳) شدت نور
 (۴) سرعت انتشار ریاض ۱۹

۳۴ در آزمایش یانگ، اگر فاصله‌ی وسط نوار تاریک چهارم از وسط نوار روشن مرکزی 3.5 mm باشد عرض هر نوار تاریک یا روشن چند میلی‌متر است؟
 ۱ (۱) ۱/۳ (۲) ۱/۴ (۳) ۲ (۴) ریاض ۱۴

۳۵) در آزمایش یانگ، فاصله ی پنجمین نوار تاریک از دومین نوار روشن که هر دو در یک طرف نوار روشن مرکزی قرار دارند، چند برابر پهنای هر نوار تراخلی است؟

۲ (۱)

۲ (۲)

۶ (۳)

۵ (۴)

۳۶) آزمایش یانگ را یک بار در هوا و بار دیگر در آب به ضریب شکست $\frac{4}{3}$ انجام می دهیم، اگر همه شرایط آزمایش در هر دو محیط یکسان باشد، نسبت پهنای هر نوار در هوا به پهنای هر یک از نوارها در آب کدام است؟

۳ (۱)   ۴ (۲)   ۹ (۳)   ۸ (۴)

۳۷) آزمایش یانگ را با نوری با بسامد ثابت f ، یک بار در خلأ و بار دیگر در آب انجام می دهیم. اگر اختلاف زمان رسیدن نور از دو شکاف به محل نوار روشن دوم در خلأ برابر t_1 و اختلاف زمان رسیدن نور از دو شکاف به محل نوار روشن دوم در آب برابر t_2 باشد، نسبت $\frac{t_1}{t_2}$ کدام است؟ (ضریب شکست آب $\frac{4}{3}$ است)

۴ (۱)   ۱ (۲) $\frac{3}{4}$ (۳) $\frac{3}{2}$ (۴)

۳۸) در آزمایش یانگ، چشمه ی نور دو طول موج سبز ($\lambda_1 = 540 \text{ nm}$) و آبی ($\lambda_2 = ?$) را تابش می کند، اگر فاصله ی وسط اولین نوار روشن آبی از وسط اولین نوار روشن سبز $\frac{1}{5}$ فاصله ی دو نوار روشن متوالی سبز باشد، λ_2 چند نانومتر است؟

۶۴۸ (۱)

۴۵۰ (۲)

۴۴۲ (۳)

۱۰۸۰ (۴)

۴۳) آزمایش ینگ را با نوری به طول موج 500 nm انجام می دهیم. اگر فاصله ی صفحه ی شکاف ها از پرده 100 برابر فاصله ی دو شکاف از هم باشد، فاصله ی وسط هفتمین نوار تاریک از وسط دومین نوار روشن که هر دو در یک طرف نوار روشن مرکزی اند، چند میلی متر است؟ (۱) 2.2 (۲) 2.4 (۳) 3.18 (۴) 3

۴۴) برای نور تک رنگی ضریب شکست شیشه $\frac{3}{2}$ و ضریب شکست آب $\frac{4}{3}$ است. نسبت بسامد این نور در شیشه به بسامد آن در آب کدام است؟ (۱) $\frac{8}{9}$ (۲) 1 (۳) $\frac{9}{8}$ (۴) 2

۴۵) اگر نور تک رنگی از خلأ وارد محیط شفافی به ضریب شکست n شود؛
 (۱) طول موج آن $\frac{1}{n}$ برابر می شود. (۲) سرعت آن n برابر می شود.
 (۳) بسامد آن n برابر می شود. (۴) بسامد آن $\frac{1}{n}$ برابر می شود.

۴۶) آزمایش ینگ را با نور تک رنگی و در شرایط مشابه، نخست در خلأ و سپس در آب انجام می دهیم. طول موج نور به کار رفته، بسامد نور و عرض نوارها به ترتیب از راست به چپ چگونه تغییر می کنند؟
 (۱) افزایش، کاهش، کاهش (۲) کاهش، ثابت، افزایش
 (۳) کاهش، ثابت، کاهش (۴) افزایش، ثابت، کاهش

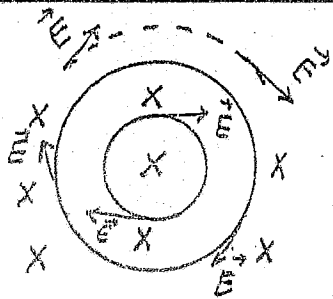
۴۷) عاملی که موج های الکترومغناطیسی را تولید می کند؛
 (۱) میدان های الکترومغناطیسی (۲) میدانها مغناطیسی اند.
 (۳) حرکت شتاب دار بار الکتریکی (۴) حرکت با سرعت ثابت بار الکتریکی

۴۸) در طیف موج های الکترومغناطیسی، کوتاه ترین طول موج مربوط به ..... است. (۱) فرسورخ (۲) رادیو (۳) فرابنفش (۴) گاما

۴۹) طول موج یک متر تا یک کیلومتر، مربوط به کدام محدوده ی نوع های الکترومغناطیسی است؟ تجربی ۹۲
 (۱) فرسورخ (۲) فروسرخ (۳) فرابنفش (۴) رادیو

۴۶) تابع میدان الکتریکی یک موج الکترومغناطی در SI به صورت $E = E_{max} \sin 2\pi (10^8 t - \frac{x}{3})$ است، این موج در محدوده ... است. (۱) اشعه گاما (۲) فرابنفش (۳) رادیویی (۴) نور مرئی
 ریاضی ۹۲

۴۷) اگر آزمایش یانگ را با نور بنفش انجام دهیم پهنای هر یک از نوارها در شن برابر λ است و اگر در همان شرایط با نور زرد انجام دهیم پهنای هر یک از نوارها در شن 2λ است. اگر سبام نور بنفش را برابر سبام نور زرد باشد، نسبت $\frac{\lambda}{\lambda'}$ چقدر است؟ ریاضی ۹۲ (۱) $\frac{2}{3}$ (۲) $\frac{3}{4}$ (۳) $\frac{4}{3}$ (۴) $\frac{3}{2}$

۴۸) در شکل روبه رو، میدان مغناطیسی (رون سواد است). در حالتی میدان الکتریکی القایی مطابق شکل خواهد شد که، میدان مغناطیسی ...
 (۱) ثابت و یکدست بماند (۲) در حال کاهش باشد.
 (۳) در حال افزایش باشد (۴) با آهنگ ثابتی در آن کند.

۴۹) در آزمایش یانگ طول موج نور آره میکرو متر است، اختلاف فاصدهی نور تاریک پنجم از دو شکاف نور ضد متر است؟ ریاضی ۸۹ (۱) 5.15×10^{-7} (۲) 3×10^{-6} (۳) 2.17×10^{-6} (۴) 9×10^{-7}

در رادار، برای ردیابی هواپیماها یا کشتی‌ها از پرتوهای واقع در کدام استفاده می‌کنند؟
 (۱) پرتوهای گاما (۲) پرتوهای فرابنفش (۳) امواج فروسرخ (۴) امواج رادیویی
 ریاضی ۹۳

۵۱ در آزمایش یانگ ، اختلاف زمان رسیدن نور از دو شکاف به وسط نوار تاریک پنجم برابر
 $6 \times 10^{-15} \text{ s}$ است . طول موج نور مورد آزمایش چند نانومتر است ؟
 $C = 3 \times 10^8 \text{ m/s}$
 ریف ۹۳ ۵۵۰ (۱) ۵۰۰ (۲) ۴۵۰ (۳) ۴۰۰ (۴)

۵۲ در آزمایش یانگ ، با تغییر کدام یک از موارد زیر ، کفای نوارهای تداخلی کاهش می یابد ؟

تجرب ۹۳

- (۱) کم کردن فاصله ی بین دو شکاف
- (۲) دور کردن پرده ی نوارها از سطح دو شکاف
- (۳) استفاده از نور تک رنگ با طول موج زیادتر
- (۴) استفاده از نور تک رنگ با بسامد زیادتر

به نام دانه ده مطلق تست فيزيك : امواج الكتر مغناطيس سال چهارم ويژه رياضى فيزيك و تجربى فصل ٦ صفحه : ١٥

تهيه و تنظيم : شهرنااه پور همدان (مدرس تيز هوشان تالش) ٠٩١١٣٨٣٣٧٨٨

فیزیک

اتمی و مولکولی

(لیزر)

کنکوری

مہر داد پور محمد : تھیہ و تنظیم

۰۹۱۱۳۸۳۳۷۸۸

دانلود از اپلیکیشن پادرس

تابش گرمایی: گسیل موج‌ها الکترومغناطیسی از سطح اجسام

تابش گرمایی در حردهای امکان پذیر است.

تابش گرمایی به ساختار خارجی جسم و دما و ... بستگی دارد.

$$I = \frac{E}{At} = \frac{P}{A}$$

توان تابشی
($\frac{W}{m^2}$)

شدت تابش: آنگاه گسیل انرژی تابشی از واحد سطح جسم را شدت تابش می‌گویند.

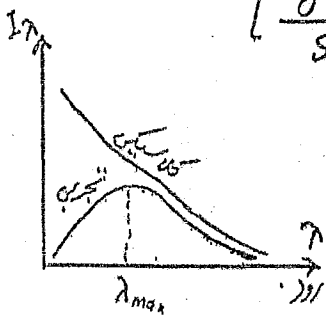
تابندگی I_λ : مقدار انرژی موج‌ها الکترومغناطیسی با طول موج λ بین λ و $\lambda + d\lambda$ در واحد زمان از واحد سطح جسم گسیل می‌شود.

$$I_\lambda = \frac{I}{\lambda}$$

$$[\frac{kg \cdot m}{s^3}]$$

$$یا [\frac{W}{m^3}]$$

نکته: یکای I_λ برابر است با:

نمودار تابندگی جسم بر حسب طول موج:

(۱) با افزایش دما جسم سطح مکتوب نمودار تابندگی و در نتیجه شدت تابشی جسم افزایش می‌یابد.

(سطح زیر نمودار $(I_\lambda - \lambda)$ بیان گر توان تابشی است.)

(۲) با افزایش دما جسم قله منحنی‌ها تابندگی به طرف طول موج‌ها کمتر می‌شود.

(۳) طول موجی که به ازای آن قله منحنی به دست می‌آید را طول موج بیشینه شدت تابش نامیده و λ_{max} نام آن را می‌گذارند.

$$\lambda_{max} T = 2.9 \times 10^{-3} \text{ mK} = \text{مقدار ثابت}$$

$$\lambda_{max} \propto \frac{1}{T}$$

$$\frac{\lambda_{max 2}}{\lambda_{max 1}} = \frac{T_1}{T_2}$$

(۴) نمودار λ_{max} بر حسب دما

ناتوان فرکانس کلاسیک در توجیه تغییر تابش جسم: (۱) سطح زیر نمودار کلاسیک نامحدود است در حالی که در نمودارها تجربی این سطح کمتر است. (۲) انرژی زیر نمودار (سطح زیر نمودار) طول موج‌ها کوتاه (نمودار کلاسیک) نامتناهی گام شده و در

نظریه پلانک درباره‌ی تابش: مقدار انرژی که جسم به صورت موج‌ها الکترومغناطیس بایک طول موج گسیل می‌کند، همواره مضرب‌العدد از یک مقدار پایه است و این مقدار پایه به بسامد موج الکترومغناطیس بستگی دارد.

$E = nhf = \frac{nhc}{\lambda}$ تعداد فوتون‌های تشکیل دهنده موج الکترومغناطیس (عدد صحیح مثبت)

$h = 6.626 \times 10^{-34} \text{ J}\cdot\text{s}$ ثابت پلانک

$h = 4.14 \times 10^{-15} \text{ eV}\cdot\text{s}$

f : فرکانس موج الکترومغناطیس

نکته ۱: $\frac{E_2}{E_1} = \frac{f_2}{f_1} = \frac{\lambda_1}{\lambda_2}$

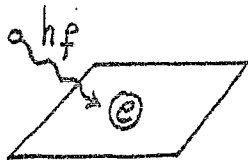
نکته ۲: با تغییر کمیت، بسامد و انرژی ثابت می‌ماند.

$1 \text{ eV} = 1.6 \times 10^{-19} \text{ J}$

$1 \text{ J} = 6.25 \times 10^{18} \text{ eV}$

الکترون ولت: تغییر انرژی یک الکترون تحت ولتاژ یک ولت:

پدیده فوتو الکتریک: جدا کردن الکترون از سطح فلز توسط تابش نور بر آن را پدیده‌ی فوتو الکتریک و الکترون‌ها گسیل شده از سطح فلز را فوتو الکترون می‌نامند.

نکته ۱: برای جدا کردن الکترون از سطح یک فلز، انرژی فوتون باید از حداقل انرژی لازم برای خارج کردن الکترون از سطح فلز (تابع کار w_0) بیشتر باشد:

$f > f_0$ شرط بروز فوتو الکتریک $hf > w_0$

$f_0 = \frac{w_0}{h}$

نکته ۲: حداقل بسامد که برای خارج دادن پدیده فوتو الکتریک لازم است (بسامد قطع)

نکته ۳: برای خارج دادن پدیده‌ی فوتو الکتریک، طول موج نور تابشی باید از مقدار مشخصی به نام طول موج قطع کوتاه‌تر باشد:

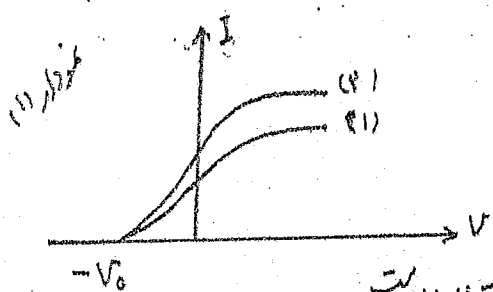
$\lambda_0 = \frac{hc}{w_0}$

$w_0 = hf_0 = \frac{hc}{\lambda_0}$

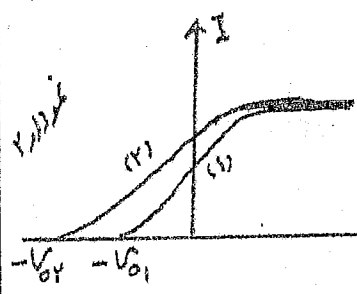
$\lambda < \lambda_0$

نکته ۴: رخ دادن یا رخ ندادن پدیده فوتو الکتریک مستقل از شدت نور تابش بوده و به بسامد نور تابشی وابسته است. در صورت رخ دادن پدیده فوتو الکتریک شدت نور تابشی تعیین کننده‌ی تعداد الکترون‌ها جدا شده از سطح می‌باشد.

منحنی‌ها شدت جریان (فوتو الکترون‌ها) بر حسب ولتاژ: $(-V_0)$ ولتاژ متوقف کننده؛ مستقل از شدت نور تابش است و به فرکانس و جنس فلز وابسته است.

در نمودار (۱)، $(-V_0)$ برای هر دو یکسان است و در شدت نور تابش (۲) بیشتر از (۱) است.
در نمودار (۲) تعداد فوتون‌ها تابیده شده در حالت (۱) و (۲) یکسان است.
فرکانس f_2 بیشتر از f_1 است، پس شدت نور تابشی (۲) نیز بیشتر از (۱) است.

$$I = \frac{E}{At}, \quad f_2 > f_1 \Rightarrow E_2 > E_1 \Rightarrow I_2 > I_1$$

$$n_1 = n_2, \quad \boxed{E = nhf}$$

نکته: بیشینه انرژی جنبشی فوتو الکترون‌ها وابسته به بسامد f و جنس فلز می باشد؛ این انرژی از شدت نور تابشی مستقل است. برای اندیش K_{max} می توان از نوری با بسامد بیشتر یا طول موج کمتر استفاده کرد.

$\lambda \downarrow \rightarrow f \uparrow \rightarrow K_{max} \uparrow$

محاسبه ی انرژی جنبشی حداکثر فوتو الکترون‌ها:

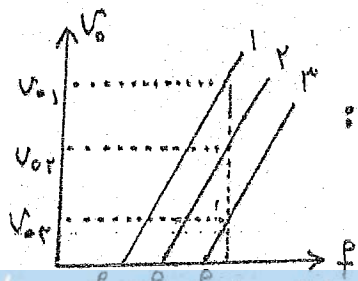
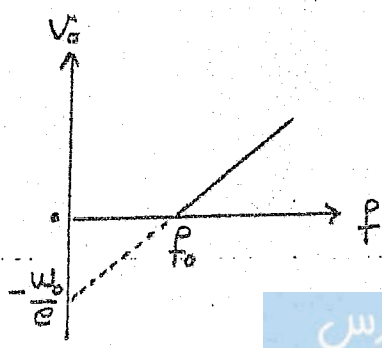
۱۹۰۵ اینشتین به کمک تئوری زره انرژی، فرض کرد که برای بریدن آمدن الکترون از سطح فلز یک فوتون با انرژی hf به آن برخورد کرده و W ژول از آن، ظرف غلبه بر نیروها داخلی متبقی کننده ی الکترون شود، در این حالت انرژی جنبشی فوتو الکترون‌ها عبارتند از:

$$K = hf - W \Rightarrow \boxed{K_{max} = hf - W_0}$$

$$\boxed{K_{max} = eV_0} \Rightarrow eV_0 = hf - W_0$$

$$\Rightarrow eV_0 = hf - hf_0$$

$$\Rightarrow eV_0 = \frac{hc}{\lambda} - \frac{hc}{\lambda_0}$$

نمودار ولتاژ متوقف کننده بر حسب بسامد: (برای فلزات مختلف) $V_{01} > V_{02} > V_{03}$

$$f_{01} > f_{02} > f_{03}$$

موضوع: فیزیک - آتموسفر - سال: چهارم

توبه و توفیق: مهر داد پور محمد ۹۱۱۳۸۳۳۷۸۸

طیف اتمی: طیف نور گسیل شده از بخار هر عنصر اتمی آن عنصر می نامیم.

طیف جذبی خطی: در صورتی که نور سفید کامل را از بخار فلزات نظیر سدیم عبور دهیم، طیف حاصل از آن به صورت خطوط نازکی می باشد. (طیف نور سفیدی که بعضی از طول موج های آن جذب شده باشند). (زمینه رنگی با خطوط تیره) مثل طیف خورشید.

طیف نشری (تابشی یا گسیلی) خطی: طیف ناشی از بخار داغ فلزات و یا گازهای داغ طیف نشری خطر نامیده می شوند. (زمینه تیره با خطوط رنگی) نوارهای این طیف به صورت خطوط باریکی هستند که از یکدیگر فاصله دارند. مثل لامپ نئون روشن.

طیف نشری (تابشی یا گسیلی) پیوسته (اتصال): طیف جامدات و مایعات در حال التهاب، طیف نشری پیوسته است. مثل طیف آهن گداخته.

طیف جذبی (پیوسته) اتصال: هرگاه نور شامل طیف گسیلی پیوسته را از یک ماده شفاف جامد یا مایع عبور دهیم تنها نور هم رنگ ماده عبور خواهد کرد و به این ترتیب طیف ناشی از آن هم تنها شامل نوارها یا حیم هم رنگ ماده شفاف خواهد بود.

رادارد

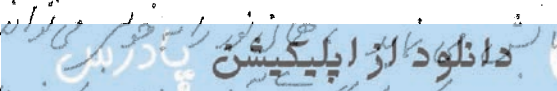
نکته: طیف گسیلی یا جذبی خطر در شنا سایر عناصر کاربرد دارد. چون طیف های پیوسته هم طول موج ها

نکته: طیف اتمی عناصر مختلف با هم فرق دارد. هر عنصر طول موج خاص خود را دارد.

نکته: هر عنصر تنها طول موج های خاصی که مشخصه آن عنصر است را جذب می کند و بقیه موج ها الکترون ها را جذب نمی کند.

نکته: طیف نفاذی، تهیه و بررسی طیف گسیلی و جذبی عناصر است. (برآشنا سازی عناصر کاربرد دارد).

نکته: خطوط نشر انبوه: خطاهای تاریکی که در طیف خورشید دیده می شوند. (طول موج ها این خطوط توسط جو خورشید از نور تابشی خورشید جذب شده است).

نکته: هر ماده همان نوری که تابش آن را از نور سفید جذب می کند که اگر در آن به اندازه کافی بالا بود آن ها را تابش می کنند (طول موج های)

رابطه ریدبرگ : برای پیدا کردن طول موج ها خطوط طیف اتم هیدروژن :

$$\frac{1}{\lambda} = R_H \left(\frac{1}{n'^2} - \frac{1}{n^2} \right) \quad R_H = 0.1097 \text{ nm}^{-1} \quad n' < n$$

رشته لیمان (ناحیه فرفرش) $n' = 1 \Rightarrow n = 2, 3, 4, \dots \Rightarrow \frac{1}{\lambda} = R_H \left(\frac{1}{1^2} - \frac{1}{n^2} \right)$

رشته بالمر (ناحیه فرفرش) $n' = 2 \Rightarrow n = 3, 4, 5, \dots \Rightarrow \frac{1}{\lambda} = R_H \left(\frac{1}{2^2} - \frac{1}{n^2} \right)$

رشته پاشن (فردرینج) $n' = 3 \Rightarrow n = 4, 5, 6, \dots \Rightarrow \frac{1}{\lambda} = R_H \left(\frac{1}{3^2} - \frac{1}{n^2} \right)$

رشته براکت (فردرینج) $n' = 4 \Rightarrow n = 5, 6, 7, \dots \Rightarrow \frac{1}{\lambda} = R_H \left(\frac{1}{4^2} - \frac{1}{n^2} \right)$

رشته پونف (فردرینج) $n' = 5 \Rightarrow n = 6, 7, \dots \Rightarrow \frac{1}{\lambda} = R_H \left(\frac{1}{5^2} - \frac{1}{n^2} \right)$

رشته هفری (فردرینج) $n' = 6 \Rightarrow n = 7, 8, \dots \Rightarrow \frac{1}{\lambda} = R_H \left(\frac{1}{6^2} - \frac{1}{n^2} \right)$

نکته : بالمر با رابطه ریدبرگ $\lambda = 364.54 \frac{n^2}{n^2 - 4}$ چهار مورد از طول موج ها ناحیه مرئی را حساب کرده بود

طول موج قرمز $n_1 = 3 \rightarrow \lambda_1 = 454.2 \text{ nm}$

طول موج آبی $n_2 = 4 \rightarrow \lambda_2 = 410.2 \text{ nm}$

طول موج نیلی $n_3 = 5 \rightarrow \lambda_3 = 434.0 \text{ nm}$

طول موج بنفش $n_4 = 6 \rightarrow \lambda_4 = 410.1 \text{ nm}$

نکته : بلندترین طول موج هر رشته به ازاد کمترین (حد اول) مقدار n در هر رشته به دست می آید

نکته : کوتاه ترین طول موج هر رشته به ازاد حداکثر n یعنی $(n \rightarrow \infty)$ به دست می آید. (حد پایین طول موج)

نکته : طول موج با دما رابطه عکس دارد. اگر دمای جسمی را به تدریج زیاد کنیم ابتدا خطوط رشته پونفند که دراز

طول موج بلندتری هستند و در نهایت خطوط رشته لیمان که طول موج کوتاه تر و انرژی بیشتری دارند

ظاهری شود. کوتاه ترین طول موج از اپلیکیشن [دانلود از اپلیکیشن](#) بلندتر است!

موضوع: فیزیک اتمی و مولکولی
سال: چهارم

تهیه و تنظیم: مهرداد پورمحمدی
+91138337888

نکته: بعد از محاسبات لازم حداکثر طول موج مربوط به حرارتی در زیر داده شده است برای اتم هیدروژن:

لیمان $\lambda_{max} = 133 \text{ nm}$	$\lambda_{min} = 100 \text{ nm}$
بالر $\lambda_{max} = 720 \text{ nm}$	$\lambda_{min} = 500 \text{ nm}$
پاشن $\lambda_{max} = 2057 \text{ nm}$	$\lambda_{min} = 900 \text{ nm}$
براکت $\lambda_{max} = 4444 \text{ nm}$	$\lambda_{min} = 1400 \text{ nm}$
پونز $\lambda_{max} = 1111 \text{ nm}$	$\lambda_{min} = 2500 \text{ nm}$

حداقل طول موج

توجه ۱: اعداد مربوط به لایه به لایه $R_n = \frac{1}{n^2}$ می‌گفته شده است. در صورتی که بجای $1/10^2$ از اعداد $1/10$ یا $1/0.9$ استفاده شود، مقادیر λ_{min} یا λ_{max} مقداری تغییر می‌کنند.
توجه ۲: رشته لیمان مربوط به حالت پایه است. چون $n=1$ است.

توجه ۳: برای پیدا کردن λ_{min} ، $n \rightarrow \infty$ است پس داریم:

$$\frac{1}{\lambda_{min}} = R_H \left(\frac{1}{n^2} - \frac{1}{\infty} \right) = \frac{R_H}{n^2} \Rightarrow \lambda_{min} = \frac{n^2}{R_H} \Rightarrow \lambda_{min} = 100 n^2$$

الگوهای اتمی:

۱) مدل اتمی تامسون: اتم به صورت توزیع گوی کینز اتم از جرم و بار مثبت در نظر گرفته می‌شود که الکترون‌ها مانند کشش‌های درون یک لایه کششی درون آن متراکم دارند.

۲) مدل رادرفورد: بار الکتریکی مثبت و قسمت عمده جرم اتم در هسته که هسته متراکم است و الکترون‌ها در مدار دور از هسته به دور هسته می‌چرخند.

مدل رادرفورد به دلیل عدم توجیه پایداری اتم و توضیح ندادن طیف گسسته اتمی با تجربه سازگار نیست.

۳) مدل بور: فرضیه‌های بور برای اتم هیدروژن:

اصل ۱: الکترون‌ها در مدارها مانع حرکت می‌کنند.

تند الکترون
اثر از نیروی
در مدار n ام

$$E = \frac{-ke^2}{r}$$

نکته: سرعت چرخش الکترون در مدار به شعاع r :
دانلود از آپلیکیشن

$$v = e \sqrt{\frac{k}{r m}}$$

موضوع: اتمرئذی لیزر سال: چهارم

تهیه و تنظیم: مهرداد پورمحمدی

+۹۱۱۳۸۳۳۷۸۸

نکته: مقایسه سرعت الکترون در دو تراز یا مدار مختلف:

$$\frac{v'}{v} = \sqrt{\frac{r}{r'}} = \frac{n}{n'}$$

اصل ۲: الکترون در حین حرکت در یک مدار مانا تابش الکترومغناطیس گسیلی نمی کند و حالت مانا دارد.

اصل ۳: شعاع مدارها مانا مقدارهای مشخص گسسته ای می تواند داشته باشد. (شعاع کوانتومی است)

$$r_n = n^2 r_1$$

$$r_1 = 0.529 \text{ \AA}$$

انرژی الکترون در مدار

$$E_n = -\frac{E_R}{n^2} = -\frac{13.6}{n^2}$$

محاسبه انرژی ریید برگ در اتم هیدروژن: E_R

انرژی الکترونی الکترون $n=1 \rightarrow E_1 = -13.6 \text{ eV} \rightarrow |E_1| = 13.6 \text{ eV}$

انرژی الکترون در مدار دوم $n=2 \rightarrow E_2 = -3.4 \text{ eV} \rightarrow |E_2| = 3.4 \text{ eV}$

انرژی الکترون در مدار سوم $n=3 \rightarrow E_3 = -1.51 \text{ eV} \rightarrow |E_3| = 1.51 \text{ eV}$

انرژی الکترون در مدار چهارم $n=4 \rightarrow E_4 = -0.85 \text{ eV} \rightarrow |E_4| = 0.85 \text{ eV}$

انرژی الکترون آزاد (رها از هسته) $n \rightarrow \infty \Rightarrow E_\infty = 0$

انرژی سبک الکترون:

مقدار انرژی که باید به الکترون داد تا از قید هسته آزاد شود. مثلاً اگر 13.6 eV انرژی به الکترون بدیم

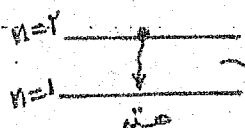
کاملاً از قید هسته آزاد می گردد و انرژی اش صفر می گردد.

الکترونی که کاملاً از قید هسته آزاد گردد طبق تئوری رادار، انرژی اش صفر است. در اولین مدار انرژی اش

-13.6 eV است.

اصل ۴: الکترون هنگامی تابش می کند که به یک مدار با انرژی کمتر می رود. (انرژی کمتر برای الکترون یعنی n کمتر)

اختلاف انرژی تراز بالا تراز پایین تر به صورت تابش فوتون ظاهر می شود.

$$\Delta E = E_2 - E_1 = h \cdot \nu$$

دانلود از اپلیکیشن پادرس

فرستادیم مدرک لایحه سال: محاسبان

تهیه و تنظیم: مهرداد پورمحمدی +91138232788

نکته: اگر الکترون در مدار اول $n=1$ باشد، اتم در حالت پایه قرار دارد. مدارهای با انرژی بالاتر را حالت های برانگیخته گویند.

نکته: نظریه بور در مورد اتم های یونیزه شده تک الکترون مثل He^+ و Li^{++} کاربرد دارد.

$$E_n = - \frac{Z^2 E_R}{n^2}$$

Z عدد اتمی (تعداد پروتون های هسته)

نکته: تراز انرژی مقدار انرژی الکترون در یک مدار است. در اتم های با تعداد الکترون های n رسانای نظریه بور: فقط برای اتم های با یک الکترون کاربرد دارد و برای اتم های با تعداد الکترون های بیشتر پاسخی ندارد. ضمن اینکه در باره تعداد فوتون های که در یک سماد معین تابش می شود... ناتوان است.

جدول تبدیل کاربردی و مهم:

۱) وقتی نور از محیط به محیط دیگر وارد می شود، سرعت و طول موج آن هر دو یک نسبت یکنواختی پیدا می کند، اما دوره، بسامد، رنگ نور و انرژی فوتون آن ثابت می مانند.

۲) در پدیده فوتوالکتریک می توان hc را برابر اعداد 1200 یا 1240 یا 1242 بر حسب $nm \cdot eV$ در نظر گرفت که بستگی به مقدار h دارد که در سوال داده می شود. در این صورت λ را باید بر حسب nm در مساله قرار داد.

۳) برای تبدیل nm به A می توان نوشت: $1nm = 10^9 A$ یا $1A = 10^{-9} nm$
برای تبدیل nm به μm می توان نوشت: $1\mu m = 10^3 nm$
 $1nm = 10^{-3} \mu m$

برای مثال: $500nm = 0.5\mu m$ یا $500A = 0.5nm$ و ...

۴) مقایسه کوانتوم های انرژی: $E_{فوتون} > E_{کراکت} > E_{پارن} > E_{بالم} > E_{لین}$
مقایسه طول موج کوانتوم ها: $\lambda_{فوتون} < \lambda_{کراکت} < \lambda_{پارن} < \lambda_{بالم} < \lambda_{لین}$

۵) با افزایش شماره تراز (n) در اتم هیدروژن، انرژی هر تراز افزایش می یابد. با فاصله ی انرژی تراز های

متوالی کم می شود. $\Delta E_{1,2} = 10.2 eV$ ، $\Delta E_{2,3} = 1.89 eV$ ، $\Delta E_{3,4} = 0.66 eV$ ، ...
دانلود از اپلیکیشن یادرس

موضوع: فیزیک اتمی مولکولی سال: چهارم

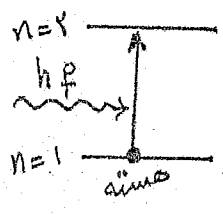
تهیه و تنظیم: مهرشاد پورمحمد

۹۱۱۳۸۳۳۷۸۸

لیزر: تقویت نور توسط گسیل القایی تابش:

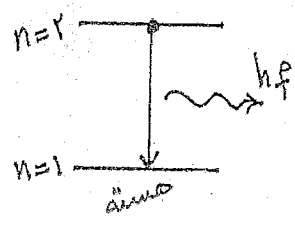
جذب: برهم کنش فوتون با اتم را جذب می نامیم.
اتم* $\rightarrow$ فوتون + اتم

به الکترون انرژی $h\nu$ که برابر اختلاف انرژی تراز E_2 و E_1 است می دهیم، الکترون با جذب انرژی $h\nu$ از تراز n_1 به تراز n_2 می رود و اتم برانگیخته می شود. ($n_2 > n_1$)

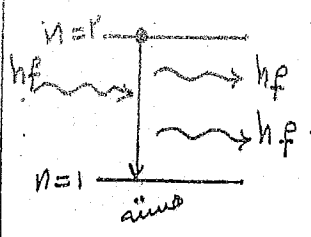

$$\Delta E = E_2 - E_1 = h\nu = 10.2 \text{ eV}$$

گسیل خود به خودی: اتم برانگیخته با تابش فوتون یک الکترون از دست می دهد (تابش خودبه خودی) و به حالت پایه می رود:

اتم* $\rightarrow$ اتم + فوتون $h\nu$ $\Delta E = h\nu$

گسیل القایی (یا تحریک شده): اساس کار لیزر
اگر اتم برانگیخته را با تحریک یک فوتون که انرژی $\Delta E = h\nu$ دارد، فوتون دیگری گسیل کند و به حالت پایه رود گسیل القا می گویند.

فوتون ۲ + اتم* $\rightarrow$ اتم + فوتون

تابش فوتون به اتم برانگیخته موجب تسریع (سرعت بیشتر) فرآیند گسیل القایی شده و فوتون گسیل شده از اتم و فوتون فرود هم جهت و هم فاز و هم انرژی می باشند. در صورتی که مجموعه ای از اتم های برانگیخته یکسان داشته باشیم با تابش یک فوتون به اتم اول، سبب گسیل القایی فوتونی دیگر که هم جهت و هم فاز و هم انرژی با فوتون فرودی است، می شود، و این فرآیند ادامه پیدا می کند تا پارکیه شدیدی از فوتون های هم جهت، هم فاز هم انرژی تشکیل می شود که پارکیه لیزی می نامند.

۱ طول موجی که تابندگی آن با طول موج بیسینه است بادمای مطلق آن صفر و الطیای دارد؟
 (۱) نسبت مستقیم (۲) با خبر آن نسبت مستقیم (۳) نسبت معکوس (۴) با خبر آن نسبت معکوس

۲ طول موج بیسینه ی انرژی تابشی یک منبع در دمای 27°C برابر λ_1 و در دمای 177°C برابر λ_2 است ، λ_2 برابر است با :
 (۱) $\frac{3}{4}$ (۲) $\frac{5}{3}$ (۳) $\frac{2}{3}$ (۴) $\frac{3}{5}$

۳ طبق محاسبات فیزیک کلاسیک ، تابندگی جسم سیاه در طول موج های بسیار کوتاه باید ...
 باشد ، اما در نمودارها تجربی ، مقدار تابندگی در این طول موج ها ... است .
 (۱) بسیار کوچک - ناقتناهی (۲) ناقتناهی - بسیار کوچک (۳) صفر - دارای مقدار معین (۴) دارای مقدار معین - صفر

۴ در انتشار گرما به روش تابش ، کدام امواج نقش بیشتری دارند؟
 (۱) اشعه ایکس و گاما (۲) فرابنفش (۳) فروسرخ (۴) نور مرئی

۵ یکای شدت تابشی در SI کدام است ؟
 (۱) $\frac{J}{m^2}$ (۲) $\frac{W}{m^2}$ (۳) $\frac{W}{m^2 \cdot \mu m}$ (۴) $J \cdot s$

۶ بلندترین طول موج نور مرئی اتم هیدروژن چند نانومتر است ؟ ($R_H = 0.1097 \text{ nm}^{-1}$)
 (۱) ۴۵۰ (۲) ۵۵۰ (۳) ۷۲۰ (۴) ۸۰۰

۷ بلندترین طول موجی که جذب اتم هیدروژن در حالت پایه می شود ، چند نانومتر است ؟
 $R_H = \frac{1}{11} \text{ nm}^{-1}$
 ریاضی ۹۲
 (۱) ۲۵ (۲) ۱۰۰ (۳) $\frac{500}{3}$ (۴) $\frac{100}{3}$

۸. اختلاف طول موج پرتوهای A و B برابر ۴ نانومتر است. اگر کوانتوم انرژی پرتو B، ۳ برابر کوانتوم انرژی پرتو A باشد، طول موج پرتوهای A و B بر حسب نانومتر به ترتیب از راست به چپ کدام اند؟

۵۱ (۱) ۲٫۶ (۲)

۱٫۵ (۳) ۶٫۲ (۴)

۹. در یک فلز گداخته برابر با ۵۰۰۰ کلوین می باشد، طول موجی که بامشیرین تابندگی از سطح این فلز گسیل می شود چند انگstrom است؟ (ثابت قانون حبابه جایی دین را برابر $۱۰^{-۳} \text{ m} \cdot \text{K}$ در نظر بگیرید.)

۳ $\times 10^{-۳}$ (۱) ۹۰۰۰ (۲)

۴ $\times 10^{-۷}$ (۳) ۳۰۰۰ (۴)

۱۰. انرژی حرکتی از یک پرتو نورانی برابر با ۴×10^{-۲۰} ژول می باشد، کدام یک از گزینه ها زیر می تواند، باینر انرژی پرتو نورانی بر حسب ژول باشد؟ (۱) ۸×10^{-۲۲} (۲) ۵×10^{-۲۰} (۳) ۹×10^{-۲۰} (۴) ۸×10^{-۱۶}

۱۱

در اتم هیدروژن، الکترون در تراز n قرار دارد. این الکترون باید گذارد، پرتویی در رشته بالمر گسیل داشته است، اگر طول موج این پرتو ۴۵۰ نانومتر باشد، n کدام است؟ $R_H = 1.097 \times 10^7 \text{ m}^{-1}$ (۱) ۳ (۲) ۴ (۳) ۵ (۴) ۶

۱۲

در پدیده ی فوتوالکترونیک برای یک فلز معین، مقدار ولت ترمنوقف کننده به چه عامل ها بستگی دارد؟
۱) بزرگی سطح الکترود فلزی و شدت پرتوی فرودی
۲) بسامد نور فرودی و شدت پرتوی فرودی
۳) بسامد فوتون فرودی و جنس الکترود
۴) جنس الکترود فلزی که نور به آن میتابد و شدت پرتو فرودی

۱۳) اگر دمای یک جسم سیاه 200°C کاهش یابد، طول موجی که با بیشترین تابندگی گسیل می‌شود، ۲۵ درصد افزایش می‌یابد، دمای اولیه‌ی این جسم سیاه چند $^{\circ}\text{C}$ بوده است؟ (۱) ۹۲۷ (۲) ۷۲۷ (۳) ۱۰۰۰ (۴) ۵۰۰

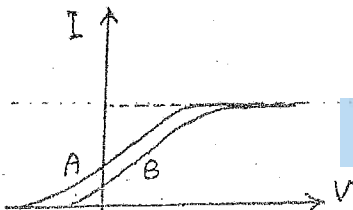
۱۴) کره‌ی افرسن را گرم و مملو کرده‌ایم، اگر مساحت سطح کره 4m^2 و انرژی گسیل شده از کل سطح آن در هر دقیقه 4000J باشد، شدت تابش آن چند واحد SI است؟ (۱) ۱۲.۵ (۲) ۲۵ (۳) ۵۰ (۴) ۱۰۰

۱۵) طول موج نوری 440nm میکرون است. چند فوتون از این نور معادل 120J انرژی می‌باشد، سرعت نور $\frac{\text{km}}{\text{s}} \times 10^5$ در ثابت پلانک $6.6 \times 10^{-34}\text{J}\cdot\text{s}$ است؟ (۱) 4×10^{21} (۲) 4×10^{19} (۳) 4×10^{18} (۴) 4×10^{20}

۱۶) در پدیده فوتوالکتریک، در کدام حالت بیشینه‌ی انرژی جنبشی فوتوالکتردها افزایش می‌یابد؟ تجربی ۸۷

- (۱) شدت نور فرسودگی افزایش یابد.
- (۲) طول موج نور فرسودگی کاهش یابد.
- (۳) شدت نور فرسودگی کاهش یابد.
- (۴) طول موج نور فرسودگی افزایش یابد.

۱۷) نمودار $I-V$ در پدیده فوتوالکتریک برای فلز معین و برای دو پرتو تابش A و B رسم شده است. در این صورت شدت پرتو A ..... شدت پرتو B و بساوند پرتو A ..... بساوند پرتو B است؟ ریاضی ۸۴

- (۱) بیشتر از - کم تر از
- (۲) برابر با - کم تر از
- (۳) بیش تر از - بیش تر از
- (۴) برابر با - بیش تر از

۱۸) تابع کار سه فلز A, B و C به ترتیب ۲,۲۴ و ۴,۲۴ و ۴,۴۷ الکترون ولت است. کدام یک از این فلزها وقتی با نوری به طول موج $\lambda = 400 \text{ nm}$ روشن شود، فوتو الکترون گسیل خواهد کرد؟
 (C = $3 \times 10^8 \text{ m/s}$, $h = 4.14 \times 10^{-15} \text{ eVs}$)
 (۱) A (۲) B (۳) هر سه فلز (۴) هیچ یک از سه فلز
 رابحه ۸۷ صحیح یک از سه فلز

۱۹) در آزمایش فوتو الکتریک، نور تک رنگی با بسامد $1.5 \times 10^{14} \text{ Hz}$ هرگز بر الکترو فلزی می تابد. اگر طول موج قطع 500 nm ، ثابت پلانک $4 \times 10^{-15} \text{ eVs}$ باشد، و تناثر متوقف کننده چند ولت است؟ رابحه ۸۹
 (۱) ۶ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ۴

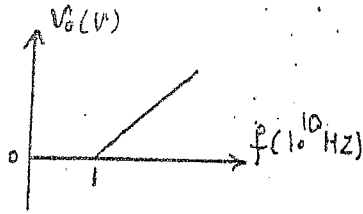
۲۰) ثابت الکترو مغناطیسی با بسامد $1.5 \times 10^{14} \text{ Hz}$ به سطح فلزی که تابع کار آن 2.5 eV است می تابد، اگر ثابت پلانک $4 \times 10^{-15} \text{ eVs}$ باشد، بیشینه انرژی جنبشی فوتو الکترون ها چند الکترون ولت است؟ رابحه ۹۰
 (۱) ۹ (۲) ۱۱ (۳) ۲۴ (۴) ۵۹

۲۱) طول موج قطع فوتو الکتریک یک سطح فلزی 20 nm است. به ازای کدام طول موج (بر حسب میکرون) و تناثر متوقف کننده برابر ۲۵ ولت است؟ (C = $3 \times 10^8 \text{ m/s}$, $h = 4 \times 10^{-15} \text{ eVs}$)
 رابحه ۸۸ صحیح از آن
 (۱) ۳ (۲) ۶ (۳) ۱ (۴) ۲

۲۲) اگر پرتو نوره وارد محیط شود که طول موج آن در آن محیط نصف شود، انرژی وابسته به حرف فوتون آن چگونه تغییر می کند؟
 (۱) دو برابر می شود
 (۲) نصف می شود
 (۳) یک چهارم می شود
 (۴) ثابت می ماند

۲۳) در پدیده فوتوالکتریک، نمودار دیتا متوقف کننده بر حسب بسامد پرتوی فرورد مطابق شکل زیر است

- تابع کار این فلز چند تریول است؟ $h = 4.14 \times 10^{-34} \text{ J.s}$
- ۱) 3.3×10^{-19} (۲) 4.14×10^{-19}
- ۳) 5.12×10^{-19} (۴) 4.4×10^{-19}

۲۴) در یک آزمایش فوتوالکتریک فرکانس نوری که انرژی هر فوتون آن 3.2 eV است را به سطح فلزی می تابانیم وقتی در این آزمایش دیتا را به 2.1 V می رسانیم، شدت جریان مدار صفر می شود، تابع کار این فلز چند eV است؟

۱) 5.3 (۲) 1.1 (۳) 2.1 (۴) 2.95

۲۵) انرژی که توسط هر کوانتوم نور بنفش با طول موج $4000 \text{ \AA}$ حمل می شود، چند eV است؟

($e = 1.6 \times 10^{-19} \text{ C}$) $c = 3 \times 10^8 \text{ km/s}$ ثابت پلانک $6.6 \times 10^{-34} \text{ J.s}$

$\lambda = 4000 \times 10^{-10} = 4 \times 10^{-7} \text{ m}$ پاسخ: روش اول $6.18 \times 10^{-19} \text{ J}$ (۲) $6.18 \times 10^{-19} \text{ J}$ (۱)

$c = 3 \times 10^8 \times 10^3 \text{ m/s} = 3 \times 10^{11} \text{ m/s}$ (۴) 6.18 eV (۳)

$E = hf = 6.6 \times 10^{-34} \times 7.5 \times 10^{14} \times 3 \times 10^8 = 6.18 \times 10^{-19} \text{ J}$

$E = \frac{hc}{\lambda} = \frac{6.6 \times 10^{-34} \times 3 \times 10^8}{4 \times 10^{-7}} = 6.18 \times 10^{-19} \text{ J}$

$1 \text{ J} = 6.25 \times 10^{18} \text{ eV}$

$\rightarrow E = 6.18 \times 10^{-19} \times 6.25 \times 10^{18} = 3.86 \text{ eV}$

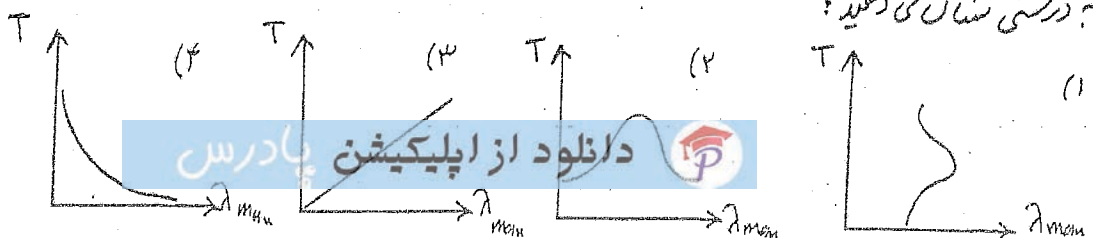
روش دوم

۲۶) یکای گیت تابندگی I_{λ} در SI کدام است؟

- $\text{kg m}^2/\text{s}^2$ (۲) $\text{kg m}/\text{s}^2$ (۱)
- $\text{kg}/\text{m s}^2$ (۴) $\text{kg m}/\text{s}^3$ (۳)

۲۷) کدام یک از نمودارها زیر نمودار دیتا مطلق یک جسم سیاه بر حسب طول موجی که تابندگی گیل می شود را

به درستی نشان می دهد؟

۲۸) کدام یک از مطالب زیر در مورد تابش اجسام درست است؟

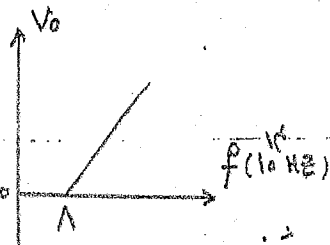
- ۱) سطحی که دوده اندود شده باشد، تا آن پرتوهایی را که به آن می‌تابد، جذب می‌کند.
- ۲) اگر جسم جذب کننده فوتون موج‌ها را که موجها طیفی باشد، گسیل کننده صحنه‌ای برای این امواج خواهد بود.
- ۳) میزان تابش گرما بر یک جسم بستگی به دما و طبیعت سطح خارجی جسم دارد.
- ۴) سطح فلزی تمام انرژی تابش شده را باز می‌تاباند.

۲۹) تابع کار فلزی ۴ eV است. بلندترین طول موجی که سبب گسیل فوتو الکترون از این فلز می‌شود، چند میکرون است؟

۱) ۳۰۰۰ nm   ۲) ۳۰۰ nm   ۳) ۳۰۰۰۰ nm   ۴) ۳۰۰۰۰۰ nm

تجزیه ۸۲ $h = 4 \times 10^{-15} \text{ eVs}$

۳۰) در آزمایش فوتو الکتریک، نمودار ولتاژ متوقف کننده بر حسب بسامد نور فرودی بر یک فلز، مطابق شکل است

کدام گزینه درباره این فلز درست است؟ $(h = 4 \times 10^{-15} \text{ eVs}, c = 3 \times 10^8 \text{ m/s})$

ریاضه ۹۰

۱) تابع کار این فلز ۳ eV است.

۲) ولتاژ متوقف کننده‌ی این فلز، متناسب با بسامد نور فرودی است.

۳) طول موج نور فرودی هر چه بیش تر از ۳۷۵ nm باشد، فوتو الکترون‌ها بیش تری تولید می‌شوند.

۴) بسامد نور فرودی هر چه کم تر از $8 \times 10^{14} \text{ Hz}$ باشد، فوتو الکترون‌ها بیش تری تولید می‌شوند.

۳۱) طول موج بیشینه‌ی انرژی تابشی یک منبع در دما 27°C ، λ_1 و در دما 127°C ، λ_2 است، نسبت

$\frac{\lambda_1}{\lambda_2}$ برابر است با: ۱) $\frac{3}{2}$ ۲) $\frac{4}{3}$ ۳) $\frac{3}{4}$ ۴) $\frac{2}{3}$

۳۲) تابع کار فلزی ۲.۱۵ eV است، طول موج قطع و بسامد قطع برای گسیل فوتو الکترون از سطح این فلز کدام

است؟ $(h = 1240 \text{ eVnm}, c = 3 \times 10^8 \text{ km/s})$

۱) $5000 \text{ \AA}$ و $4 \times 10^{11} \text{ Hz}$ ۲) 5000 nm و $4 \times 10^{11} \text{ Hz}$

۳) 5000 nm و $4 \times 10^{14} \text{ Hz}$

۴) 5000 nm و $4 \times 10^{14} \text{ Hz}$

۳۲) وقتی دما قطعه فلزی را به تدریج بالا می‌بریم، اولین نور مرئی که در طیف آن دیده می‌شود، کدام است؟

- ۱) سبز (۲) سبز انقباض (۳) زرد (۴) بنفش

۳۳) کدام یک از مطالب زیر در مورد تابش اجسام صیج است؟

- ۱) طیف گسیل گازها معمولاً پیوسته است.
 ۲) تغییر انرژی تابش یک جسم سیاه تدریجی و پیوسته است.
 ۳) فلزها در حال التهاب دارای طیف پیوسته هستند.
 ۴) ماده آن پرتوهایی را جذب می‌کند که هنگام التهاب نمی‌تواند آن‌ها را تابش کند.

۳۴) طیف حاصل از یک لامپ محتوی بخار سدیم که روشن است:

- ۱) جذبی پیوسته است. (۲) جذبی خطی است. (۳) گسیل پیوسته است. (۴) گسیل خطی است.

۳۵) اگر نور سفید پس از عبور از بخار صیوه، وارد شکاف طیف‌نا شود، چگونه طیفی تشکیل خواهد داد؟

- ۱) جذبی پیوسته (۲) جذبی گسسته (۳) گسیل گسسته (۴) گسیل پیوسته

۳۶) کدام طیف‌اتر در شناسایی عناصر از یکدیگر به کار می‌رود؟

- ۱) فقط گسیل گسسته (۲) فقط گسیل پیوسته (۳) جذبی پیوسته یا گسیل پیوسته (۴) جذبی گسسته یا گسیل گسسته

۳۷) خط‌های فرانهمور در طیف نور خورشید معروف:

- ۱) طیف جذبی پیوسته است. (۲) طیف جذبی خطی است. (۳) عناصر نور در عنصر خورشید است. (۴) دما سطح خورشید است.

۳۸) طیف آتمی چیست؟ ۱) طیف حاصل از مواد ملتهب

۲) طیف حاصل از جامدات ملتهب

۴۰ در طیف هیدروژن خط‌ها کدام سر فته در ناحیه فرابنفش قرار دارند؟ (۱) بالمر (۲) پاشن (۳) لیمان (۴) براکت

۴۱ فوتونی قادر است اتم هیدروژن در حالت پایه را کاملاً یونیزه نماید. این فوتون در کدام سر طیفی است؟
(۱) لیمان (۲) بالمر (۳) پاشن (۴) براکت

۴۲ با گرم کردن تدریجی گاز هیدروژن از دماها پایین تا دماها بالا، ابتدا خطوط رشته ... در نهایت رشته ... ظاهر می‌شود. (۱) پفوند، بالمر (۲) لیمان، پفوند (۳) بالمر، پفوند (۴) پفوند، لیمان
تجربه ۸۳

۴۳ در اتم هیدروژن بلندترین طول موج مربوط به رشته ... از کوتاه‌ترین طول موج مربوط به رشته ... کوتاه‌تر است.
(۱) براکت، پاشن (۲) پاشن، بالمر (۳) براکت، لیمان (۴) لیمان، بالمر

۴۴ خطوط طیف اتم هیدروژن مربوط به رشته پاشن $R_H = 1.097 \times 10^7 \text{ (nm)}^{-1}$ (۱) فروسرخ (۲) فرابنفش (۳) مرئی و فرابنفش (۴) مرئی و فروسرخ
در کدام سر $\frac{1}{\lambda} = R_H \left(\frac{1}{m^2} - \frac{1}{n^2} \right)$ در کدام ناحیه از طیف امواج -

۴۵ در اتم هیدروژن، الکترون از تراز $n=3$ به تراز $n=1$ می‌آید، فوتون گسیلی مربوط به کدام رشته و کدام منطقه از طیف موج‌ها الکترومغناطیسی است؟
(۱) بالمر - فرابنفش (۲) لیمان - مرئی (۳) لیمان - فرابنفش (۴) بالمر - فروسرخ
تجربه ۸۶

۴۶ در اتم هیدروژن الکترون در تراز $n=4$ قرار دارد، با در نظر گرفتن تمام گذارها ممکن، چند نوع فوتون با انرژی‌ها متفاوت ممکن است گسیل شود؟ (۱) ۳ (۲) ۴ (۳) ۶ (۴) ۸
رایج ۸۶

۴۷) اگر در اتم هیدروژن، الکترون از مدار $n=2$ به $n=3$ برود، انرژی آن چند برابر می شود؟
 (۱) $\frac{2}{3}$ (۲) $\frac{3}{2}$ (۳) $\frac{4}{9}$ (۴) $\frac{9}{4}$
 بون ۸۵
 بون ۸۷

۴۸) کدام پدیده زیر اساس کار لیزر است؟
 (۱) گسیل خود به خود (۲) گسیل القایی (۳) تابش (۴) تحریک

۴۹) انرژی الکترون در اتم هیدروژن در مدار $n=1$ برابر -13.6eV است. انرژی آن در مدار $n=4$ تقریباً چند الکترون ولت است؟
 (۱) ۳.۴ (۲) -۳.۴ (۳) ۰.۱۸ (۴) -۰.۱۸

۵۰) فرکانس اسپکتر پرتو لیزر با پرتوهای دیگر در این است که فوتون های پرتو لیزر
 (۱) هم فاز و هم بسامند (۲) دارای طول موج بلندترند (۳) دارای طول موج کوتاه ترند (۴) قدرت نفوذ و سرعت بیشترند
 بون ۸۲

۵۱) در اتم هیدروژن وقتی که الکترون از مدار $n=1$ به $n=2$ می رود، انرژی آن چند برابر می شود؟
 (۱) ۲ (۲) $\frac{1}{4}$ (۳) $\frac{1}{2}$ (۴) ۴
 بون ۷۵

۵۲) در اتم هیدروژن، الکترون از مدار $n=1$ به مدار $n=2$ می رود، شعاع مدار الکترون نسبت به حالت قبل چند برابر و انرژی الکترون چه تغییری می کند؟
 (۱) ۲ و کم تر (۲) ۲ و بیش تر (۳) ۴ و بیش تر (۴) ۴ و کم تر

۵۳) اتم هیدروژن از یک پروتون در مرکز و یک الکترون به جرم m و بار e که به دور آن می چرخد، تشکیل شده است. سرعت الکترون برابر کدام است؟
 (۱) $v = e \sqrt{\frac{k}{mr}}$ (۲) $v = \sqrt{\frac{r_m}{Ke}}$ (۳) $v = e \sqrt{\frac{k}{r_m}}$ (۴) $v = \frac{ke^2}{r}$

۵۴) انرژی الکترون در اتم هیدروژن در مدار $n=3$ برابر چند eV است؟

۵۶) طیف یک قطعه فلز گداخته که توسط یک طیف‌سنج تشکیل شده است، چگونه طیفی است؟ λ در صفحه ۱۸

(۱) جذب خطی (۲) نشری خطی (۳) جذب پیوسته (۴) نشری پیوسته

۵۷) تابع کار یک فلز ۴ الکترون ولت است، اگر ولتاژ قطع برای نوری که با طول موج λ بر این فلز تابانند، ۸ ولت باشد، طول موج قطع λ هوکدام چند نانومتر است؟ $h = 4 \times 10^{-31} \text{ eVs}$

(۱) ۲۰۰، ۱۰۰ (۲) ۱۰۰، ۵۰۰ (۳) ۴۰۰، ۵۰۰ (۴) ۲۰۰، ۴۰۰

۵۷) در اتم هیدروژن الکترون از مدار $n=3$ به مدار $n=4$ می‌رود، شعاع مدار و انرژی آن به ترتیب از راست به چپ چند برابر می‌شود؟ (۱) $\frac{14}{9}$ ، $\frac{9}{14}$ (۲) $\frac{4}{9}$ ، $\frac{9}{4}$ (۳) $\frac{4}{9}$ ، $\frac{9}{4}$ (۴) $\frac{14}{9}$ ، $\frac{9}{14}$ λ در صفحه ۱۵

۵۸) در طیف نور خورشید که به کره‌ی زمین می‌رسد، خطوط تاریک دیده می‌شود، این خطوط ناشی از چیست؟ λ در صفحه ۱۵

(۱) عناصر موجود در درون خورشید (۲) عدم وجود بعضی از طول موج‌ها در خورشید (۳) عناصر موجود در اتمسفر زمین و اتمسفر خورشید (۴) جذب قسمتی از نور خورشید توسط دستگاه طیف‌سنج

۵۹) در اتم هیدروژن، طول موج پراثری ترین فوتون مربوط به رشته بالمر تقریباً چند نانومتر است؟ $R_H = 1.097 \times 10^7 \text{ m}^{-1}$

(۱) ۱۰۰ (۲) ۲۷۰ (۳) ۴۰۰ (۴) ۷۲۰ λ در صفحه ۱۴

۶۰) در پدیده فوتوالکتریک نمودار تغییرات ولتاژ متوقف‌کننده بر حسب λ مد پرتو نور فرود برای دو فلز A و B مطابق شکل است. فلز A در مقایسه با B در رابطه تابع کار و طول موج قطع ... است.

(۱) کم‌تر - بیشتر (۲) بیشتر - کم‌تر (۳) کم‌تر - کم‌تر (۴) بیشتر - بیشتر

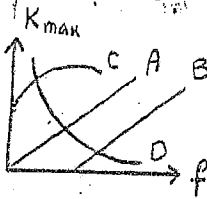
دانلود از اپلیکیشن پادرس

اگر در اتم هیدروژن الکترون از مدار $n=2$ به مدار $n=4$ برود، اندازه سرعت آن چند برابر می‌شود؟
 خارج از کشور ریاض ۸۵

- (۱) ۲ (۲) ۴ (۳) $\frac{1}{2}$ (۴) $\frac{1}{4}$

(۹۱)

۹۲ کدام یک از منحنی‌ها شکل مقابل، نشان دهنده‌ی بیشینه‌ی انرژی جنبشی فوتو الکترون‌ها نسبت به بسامد نور فرودی در یک آزمایش فوتو الکتریک است؟ (۱) A (۲) B (۳) C (۴) D

خارج از کشور ریاض ۸۵

۹۳ در آزمایش فوتو الکتریک، تابع کار فلزی 2eV است. طول موج نور فرودی چند نانومتر باشد تا ولتاژ قطع 4V شود؟ ($h = 4 \times 10^{-15} \text{ eVs}$ ، $c = 3 \times 10^8 \text{ m/s}$) (۱) ۱۵۰ (۲) ۲۰۰ (۳) ۳۰۰ (۴) ۴۰۰

خارج از کشور ریاض ۸۹

۹۴ در هلیوم یک مرتبه یونیده، الکترون از مدار $n=4$ به $n=3$ می‌رود. طول موج، موج گسیل شده چند نانومتر است و در چه ناحیه‌ی طیف قرار دارد؟ ($R_H = 1.01 \text{ nm}^{-1}$) (۱) ۳۰۰، فرابنفش (۲) ۱۵۰۰، مرئی (۳) ۷۰۰، مرئی (۴) ۱۲۰۰، فرابنفش

خارج از کشور ریاض ۸۴

۹۵ در آزمایش فوتو الکتریک تابع کار فلزی 4eV است. هنگامی که طول موج نور به کار رفته 200nm است، بیشینه‌ی انرژی جنبشی فوتو الکترون‌ها چند eV است؟ ($h = 4 \times 10^{-15} \text{ eVs}$) (۱) ۱۵ (۲) ۲ (۳) ۴ (۴) ۱۰

خارج از کشور ریاض ۸۷

۹۶ اگر الکترون در اتم هیدروژن روی تراز $n=4$ باشد، پیر انرژی‌ترین فوتونی که می‌تواند تابش کند، چند ریذبرگ است؟ (خارج از کشور ریاض ۸۷) (۱) $\frac{1}{14}$ (۲) $\frac{7}{14}$ (۳) $\frac{9}{15}$ (۴) $\frac{15}{14}$

۴۷) تابع کار فلزی 2eV است. اگر نور با بسامد 11.2×10^{15} به این فلز بتا بزنیم، ولتاژ متوقف کننده برابر 7V است. در صورتی که بسامد نور فرود را نصف کنیم، ولتاژ متوقف کننده چند برابر 7V خواهد شد؟

۱ (۱) ۲ (۲) ۳ (۳) ۴ (۴) ۵ (۵)

$h = 4 \times 10^{-15} \text{ eVs}$ پاسخ ۹۲

۴۸) در یک آزمایش فوتوالکتریک، بسامد نوری که بر الکترود فلزی می تابد، 4 برابر بسامد قطع است، اگر تابع کار این فلز 2eV باشد، بیشینه انرژی جنبشی فوتو الکترون خارج شده از فلز چند تریل است؟

۱ (۱) ۸ (۲) ۳ (۳) 1.28×10^{-18} (۴) 9.4×10^{-19} (۵) 1.4×10^{-19} جواب ۹۲

۴۹) در آزمایش فوتوالکتریک وقتی نور تک رنگی با طول موج λ بر فلزی می تابیم بدیده فوتوالکتریک رخ نمی دهد چرا آنکه این بدیده رخ دهد، کدام عمل ممکن است، موثر باشد؟

۱) زمان تابش نور را افزایش دهیم. ۲) از فلزی با تابع کار کمتر استفاده کنیم. ۳) شدت نور را افزایش دهیم. ۴) از نور تک رنگ با طول موج بزرگتر از λ استفاده کنیم.

جواب ۱۹

۷۰) در اتم هیدروژن انرژی پتانسیل الکتریکی الکترون در حالت پایه ($n=1$) برابر 13.6 است. در اولین حالت برانگیخته ($n=2$) انرژی پتانسیل الکترون چند 13.6 می شود؟

۱ (۱) ۲ (۲) ۴ (۳) ۸ (۴) ۱۶ (۵) جواب ۹۰

۷۱

$(c = 3 \times 10^8 \text{ m/s}), (h = 4 \times 10^{-15} \text{ eVs})$

به سطح فلزی که تابع کار آن 4eV است، نوری با طول موج λ می تابانیم و فوتو الکترون ها از سطح آن گسیل می شوند. بلندترین طول موج الکترومغناطیسی که در آن نوری گسیل می شود، چند نانومتر است؟

۱ (۱) ۵۰۰ (۲) ۳۵۰ (۳) ۳۰۰ (۴) ۲۵۰

۷۲ اگر فریب ثابت پلانک 6.6×10^{-34} ژول ثانیه باشد ، این فریب چند الکترون ولت ثانیه است ؟

ریاضی ۹۳ $e = 1.6 \times 10^{-19} \text{ C}$

(۱) $\frac{33}{8} \times 10^{15}$ (۲) $\frac{1}{33} \times 10^{-15}$ (۳) $\frac{1}{33} \times 10^{15}$ (۴) $\frac{33}{8} \times 10^{-15}$

۷۳ در اتم هیدروژن ، الکترون از تراز $n=1$ به تراز $n=3$ می رود . در این انتقال ، شعاع مدار و انرژی الکترون ، نسبت به حالت قبل ، به ترتیب چند برابر می شوند ؟ ریاضی ۹۳

(۱) ۳ ر $\frac{1}{3}$ (۲) ۹ ر $\frac{1}{9}$ (۳) ۳ ر ۳ (۴) ۹ ر ۹

۷۴ در اتم هیدروژن ، در کدام یک از رشته های زیر نقطه برخورد های مسروبیج تابش می شود ؟

(۱) پاشن - براکت - پفوند (۲) بالمر - پاشن - براکت (۳) لیمان - پاشن - براکت (۴) بالمر - براکت - پفوند

تجرب ۹۳

به نام داننده مطلق   تست فیزیک : اتمی و مولکولی سال چهارم ویژه ریاضی فیزیک و تجربی فصل: ۷ صفحه: ۳۹

تهیه و تنظیم : همکاران پورمحمد (مدرس تیزهوشان تالش) ۰۹۱۱۳۸۳۳۷۸۸

محل پاسخ به تست ها

شماره : ۲۵

هر قدر چشمه آب دور باشد تو بر طول قدم های خود بیفزا   مهرداد پورمحمد

فیزیک

مستہ ای

تھیہ و تنظیم : مہر داد پور محمد

۰۹۱۱۳۸۳۳۷۸۸

دانلود از اپلیکیشن پادرس

موضوع: فیزیک هسته ای سال چهارم

تهیه و تنظیم: مهر دای پور محمد

+91138133788

- ۱) هسته تمام اتم ها از پروتون و نوترون تشکیل شده است. (بجز هسته اتم هیدروژن که فقط یک پروتون دارد و نوترون ندارد. به پروتونها و نوترونهای هسته نوکلئون می گویند)
- ۲) نمایش هسته اتم بصورت ${}^A_Z X^N$ است که Z عدد اتم (تعداد پروتونها) و N عدد اتم (تعداد نوترونها) و A عدد اتم
- ۳) بار کل هسته $+Ze$ ، بار اتم صفر است .
 $A = Z + N$
- ۴) ابعاد اتم نسبت به ابعاد هسته : اتم در مقایسه با هسته اش ۱۰ هزار مرتبه بزرگتر است !؟
 $\frac{\text{ابعاد اتم}}{\text{ابعاد هسته}} = \frac{10^{-10} m}{10^{-15} m} = 10^5$
- ۵) نکته : نمایش پروتون ${}^1_1 p$
نمایش الکترون ${}^0_{-1} e$
نمایش نوترون ${}^1_0 n$
- ۶) عناصری که عدد اتمی یکسان (خواص شیمیایی یکسان) و عدد جرمی متفاوت (خواص فیزیکی متفاوت) دارند اینرئوپ یا هم مکان نامیده می شوند. مثل کربن : ${}^{12}_6 C$ ، ${}^{13}_6 C$ ، ${}^{14}_6 C$ (خواص هسته ای متفاوت دارند).
- ۷) نیردر هسته ای نبرد رابیشر بسیار قویتر بین نوکلئون های هسته است که اثر آن قوی تر از نیردیگر کولن است.
نیردر هسته ای بسیار قوی و کوتاه برد است. (در حدود ۱۰ تا ۱۰^{-۱۵} متر یعنی ابعاد هسته $10^{-15} m$)
- ۸) پایدار هسته به علت غلبه نیردر رابیشی هسته ای بین نوکلئون ها بر نیردر رانشی بین پروتونها است. می شوند
- ۹) عناصری که عدد اتمی بزرگتر از ۸۳ دارند ، ناپایدارند . به تدریج واپاشیده شده به هسته های کوچکتر پایدار تبدیل
- ۱۰) هسته های بزرگ به علت دراز بودن تعداد نوکلئون بشیر و ضعیف شدن نیردر هسته ای ناپایدارند.
- ۱۱) عنصرهای طبیعی : $1 < Z < 92$ ، $0 < N < 146$ ، $1 < A < 238$ می باشد
- ۱۲) ذره e^- پوزیترون نام دارد. حجم و سایر ویژگی های قیری آن مانند الکترون است ولی بار الکتریکی آن مثبت است . پوزیترون یک ضد ذره یا پاد ذره است.

موضوع: فیزیک هسته‌ای سال چهارم

تهیه و تنظیم: مهرشاد پورمحمد ۹۱۱۳۸۳۳۷۸۸

۱۳) حجم هسته از حجم مجموع نوکلئون‌های تشکیل دهنده آن (مجموع حجم پروتون‌ها و نوترون‌ها) کمتر است، که این حجم کاهش یافته، هنگام تشکیل هسته (گرد آمدن پروتون‌ها و نوترون‌ها در هسته) به انرژی تبدیل می‌شود که به آن انرژی بستگی هسته گویند.

$$M_N < (Zm_p + Nm_n)$$

$$\Delta M = (Zm_p + Nm_n) - M_N = \text{حجم نوکلئون‌ها} - \text{حجم هسته}$$

$$(E = \Delta M c^2)$$

$$B = \Delta M c^2 = [(Zm_p + Nm_n) - M_N] c^2$$

بر حسب ژول

۱۴) هر چه انرژی بستگی هسته بیشتر باشد یعنی: نوکلئون‌ها هنگام تشکیل هسته، حجم بیشتری از دست داده‌اند، و هسته کوچک‌تر شده پس B زیاد یعنی هسته پایدارتر است.

انرژی برابر انرژی بستگی هسته داده شود.

۱۵) برای جدا کردن نوکلئون از یکدیگر باید به آن انرژی برابر انرژی بستگی هسته داده شود.

$$m_p = 1.007274 \text{ u}$$

$$m_n = 1.008665 \text{ u}$$

$$m_e = 0.00054858 \text{ u}$$

۱۶) یکای حجم اتمی: یک واحد حجم اتمی با برابر $\frac{1}{18}$ حجم اتم کربن ۱۲ است.

۱۷) انرژی معادل یک واحد حجم اتمی برابر ۹۳۱.۵ مگا الکترون ولت است.

$$E = 931.5 \text{ MeV}$$

MeV

$$931.5 \times (\text{مقدار حجم بر حسب } u) = \text{انرژی معادل } u \text{ واحد حجم اتمی بر حسب}$$

۱۸) اغلب ایزوتوپ‌های عناصر ناپایدارند. ایزوتوپ‌های پایدار سنگین‌تر دارای تعداد نوترون بیشتر از پروتون‌اند. (نوترون به هسته، رانش هسته ای ایجاد می‌کند بدون اینکه رانش کولنی داشته باشد.)

عناصر با $Z > 92$ به طور مصنوعی در آزمایشگاه کولید می‌شوند و عناصر فرسار اورانیومی نامیده می‌شوند. بسیاری ناپایدارند.

$$1 \text{ kWh} = 3.6 \times 10^6 \text{ J}$$

۲۰) یک کیلووات ساعت معادل 3.6×10^6 ژول است.

۲۱) انرژی واکتس‌های شتاب دهنده در حد 10^7 eV و در واکنش‌های هسته ای در حد 10^8 MeV است. برای همین هسته‌ها در واکنش‌ها

موضوع: فیزیک هسته ای سال: چهارم

تهیه و تنظیم: مهرشاد پورمحمد

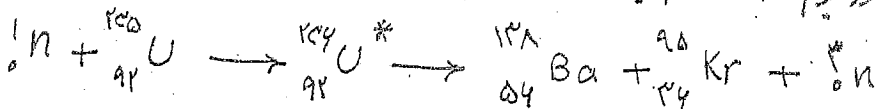
۹۱۱۱۳۸۳۳۲۸۸

۴۱) جرم بحرانی: جرمی است که برای آن حرشکافت به طور میانگین شکافت دیگری را به وجود می آورد.

۴۲) جرم زیر بحرانی: جرمی است که در آن واکنش زنجیره ای ادامه نمی یابد.
۴۳) جرم فوق بحرانی: واکنش زنجیره ای در این جرم به صورت انفجاری رشد می کند.

۴۴) شکافت هسته ای: یک واکنش هسته ای است که طی آن یک هسته سنگین به دو هسته با جرم کمتر (پاره ها شکافت) شکافت می شود که با تولید انرژی همراه است. (فیسفون)

۴۵) ارزش شکافت هسته ای: اگر به هسته اورانیوم ۲۳۵ نوترونی برخورد کند آنرا جذب کرده و به اورانیوم ۲۳۶ تبدیل می شود. چون اورانیوم ۲۳۶ ناپایدار است به هسته های کوچک تر واپاشیده می شود. (نوترون کند)

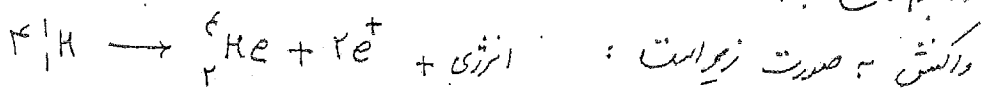

(در هر شکافت ۲۰۰ MeV انرژی آزاد می شود.)

۴۶) عملی سازی اورانیوم: بالا بردن درجه خلوص اورانیوم ۲۳۵ در مخلوط ایزوتوپ های اورانیوم است.

۴۷) روش های عملی سازی اورانیوم: (۱) سانتریفوژ گازی: گاز هگزافلوراید اورانیوم در استوانه ای با سرعت زیاد (۱۵۰۰ km/h) چرخانده می شود و مولکول ها حاوی ${}^{235}\text{U}$ به سطح خارجی استوانه رانده می شوند و مولکول ها حاوی ${}^{238}\text{U}$ از مرکز استوانه خارج می شوند.
(۲) بخش گازی
(۳) لیتری

۴۸) همجوشی هسته ای: از برخورد و ترکیب دو هسته سبک با یکدیگر و تشکیل یک هسته سنگین تر ایجاد می شود. در همجوشی هسته ای تعدادی از جرم هسته های اولیه به انرژی تبدیل می شود و جرم هسته های حاصل کم تر از جرم مجموع جرم هسته های اولیه می گردد. همجوشی هسته ای در ستارگان رخ می دهد، این

۴۹) واکنش هسته ای: دستیابی که واکنش هسته ای در آن صورت می گیرد و انرژی هسته ای آزاد شده به انرژی الکتریکی تبدیل می شود.

۵۰) وجود نوترون های اضافی در واکنش شکافت سبب ناپایداری آنجا است. (پاره ها شکافت پرتوزا هستند.)
دانلود از اپلیکیشن پادرس
توجه: قبل از تبلیغ دادن به اینستاگرام خودتون حتما مطالعه کنید! بازم لطف!!

۱ هسته اتم آهن ($^{56}_{26}Fe$) چند نوترون دارد؟ (۱) ۳۰ (۲) ۵۶ (۳) ۲۶ (۴) ۱۵

۲ در انرژیکش نوترون ها، نیرو هسته در تقایب با نیرو کولمب چگونه است؟ تجربی ۱۷
 (۱) ضعیف، بلندبرد (۲) قوی، کوتاه برد
 (۳) ضعیف، کوتاه برد (۴) قوی، بلندبرد

۳ اگر انرژی بستگی هسته $^{28}_{14}Si$ برابر 4.5×10^{-10} و حجم هر پروتون 1.47×10^{-27} کیلوگرم و حجم هر نوترون 1.98×10^{-27} کیلوگرم و $c = 3 \times 10^8$ m/s باشد، حجم هسته $^{28}_{14}Si$ چند کیلوگرم است؟ تجربی ۹۰
 (۱) 4.25×10^{-27} (۲) 4.19×10^{-27}
 (۳) 4.45×10^{-27} (۴) 4.44×10^{-27}

۴ اگر در واکنش هسته $^{238}_{92}U$ به انرژی تبدیل شود انرژی حاصل معادل با انرژی مصرف شده در چند ثانیه ۱۰۰ واتر است که به مدت ۲۰ ساعت روشن باشد؟ تجربی ۱۶
 (۱) ۵ هزار (۲) ۵۰ هزار
 (۳) ۵ میلیون (۴) ۵۰ میلیون

۵ کدام ذره واکنش زیر را کامل می کند؟ (۱) بتا (۲) آلفا (۳) نوترون (۴) پروتون
 $^{238}_{92}U \rightarrow ^{234}_{90}Th + \dots$

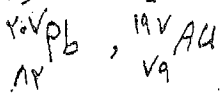
۶ عنصر C با تابش یک پوزیترون به کدام تبدیل می شود؟ (۱) $^{11}_5B$ (۲) $^{10}_5B$ (۳) $^{12}_6C$ (۴) $^{11}_6C$

۷) یک عنصر رادیواکتیو چه ذرات را باید تابش کند تا بدون تغییر عدد اتمی، عدد جرم آن ۴ واحد کم شود؟

۱۳۳

- ۱) سه ذره ی آلفا و دو ذره ی بتا
- ۲) دو ذره ی آلفا و دو ذره ی بتا
- ۳) دو ذره ی آلفا و یک ذره ی بتا
- ۴) یک ذره ی آلفا و دو ذره ی بتا

۸) فرض کنید در یک واپاشی هسته‌ای عنصر رادیواکتیو α و β ذرات α و β و دو نوترون تبدیل به عنصر

۱۳۳

تبدیل شود، در این صورت به ترتیب از راست به چپ چند α و چند β تابش خواهد شد؟

- ۱) ۲، ۱
- ۲) ۱، ۲
- ۳) ۳، ۲
- ۴) ۲، ۷

۹) چند درصد از هسته‌های ماده رادیواکتیوی پس از واپاشی در مدت ۳ نیمه عمر به صورت فعال باقی می‌ماند؟

- ۱) ۲۱.۵٪ ، ۲) ۳۲٪ ، ۳) ۶۱.۵٪ ، ۴) ۱۲.۵٪

۱۰) نیمه عمر یک ماده رادیواکتیو ۱۴ روز است، اگر پس از ۷۰ روز یک گرم از این عنصر به صورت فعال باقی بماند،

مقدار اولیه آن چند گرم است؟ ۱) ۱۶ ، ۲) ۴۲ ، ۳) ۱۲ ، ۴) ۲۴

۱۱) نیمه عمر یک ماده رادیواکتیو ۱ ثانیه است، پس از ۳ ثانیه نسبت جرم واپاشیده به جرم باقی مانده از همان

ماده کدام است؟ ۱) ۷ ، ۲) $\frac{1}{7}$ ، ۳) $\frac{1}{8}$ ، ۴) $\frac{7}{8}$

۲۴۸
U (۴)

۲۳۷
U (۳) ، ۲۳۹
U (۲)

۲۳۵
U (۱) ، ۲۳۸
U (۲)

دانلود از اپلیکیشن پادرس

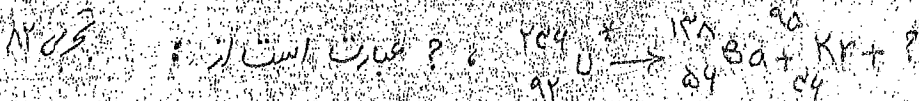

در عمل غنی‌سازی، درصد سراسر اورانیوم را افزایش دهند؟ ۱) ۲۳۵U ، ۲) ۲۳۹U ، ۳) ۲۳۷U ، ۴) ۲۳۸U

۱۳۳

۱۳

در واکنش هسته آ

- (۱) ذره نوترون
- (۲) یک ذره یون
- (۳) ۳ ذره ی پروتون
- (۴) یک ذره ی آلفا

۱۴

نیمه عمر ماده رادیواکتیوی ۵ روز است. بعد از چند روز تعداد هسته ها و یا شیده شده $\frac{1}{8}$ تعداد هسته ها اولیه خواهد شد؟

- (۱) ۱۰
- (۲) ۱۵
- (۳) ۲۰
- (۴) ۳۰

۱۵

اگر حجم اتم را M_p و حجم نوترون و پروتون را M_n و M_p بنامیم $ZM_p + NM_n$ در مقایسه با M_p ... است و هر چه اختلاف حجم بیشتر باشد، نشان دهنده ی ... هسته است.

(Z و N) به ترتیب تعداد نوترون و پروتون ها هسته است.

- (۱) بزرگتر - اثر بیشتر
- (۲) کوچکتر - اثر بیشتر
- (۳) بزرگتر - شدت پروتو ایز
- (۴) کوچکتر - شدت پروتو ایز

۱۶

اگر هسته ی عنصر (${}_{11}^A\text{Li}$) یک پروتو آلفا و جسم زمان یک ذره بتا (الکترون) گسیل کند، کدام یک از عناصر زیر تبدیل می شود؟

- (۱) ${}_{11}^7\text{Li}$
- (۲) ${}_{12}^9\text{Be}$
- (۳) ${}_{10}^8\text{Ne}$
- (۴) ${}_{12}^9\text{Mg}$

۱۷

در هسته ی اتم عناصر طبیعی، تعداد پروتون های هسته را با Z و تعداد نوترون ها را با N نشان می دهیم. اگر از سبک ترین اتم ها به سمت سنگین ترین آنها برویم، نسبت $\frac{N}{Z}$ چگونه تغییر می کند؟

- (۱) ثابت می ماند.
- (۲) افزایش می یابد.
- (۳) کاهش می یابد.
- (۴) با نظم معینی کم و زیاد می شود.

۱۸ هر چه مجموع جرم نوترون ها و پروتون های یک هسته ی اتم از جرم آن هسته بیشتر باشد، انرژی بستگی هسته ..... است و آن هسته ..... است.

(۱) بیشتر - پایدارتر (۲) کمتر - پایدارتر (۳) کمتر - ناپایدارتر (۴) بیشتر - ناپایدارتر

راهی ۸۸

۱۹ از هسته های اولیه ی یک ماده ی رادیواکتیو پس از ۹ سال ، ۱۲۵ درصد باقی مانده است. نیم عمر این ماده چند سال است؟ تجربه ۸۸

(۱) ۲ (۲) ۳ (۳) ۴ (۴) ۶

۲۰ در هسته ی یک اتم ، نیرو هسته آ قوی :

(۱) نیرو جاذبه است که هر پروتون به تمام پروتون ها وارد می کند.

(۲) نیرو دافعه است که هر پروتون به تمام پروتون ها وارد می کند.

(۳) نیرو دافعه است که هر نوکلئون فقط به نوکلئون ها مجاور خود وارد می کند.

(۴) نیرو جاذبه است که هر نوکلئون فقط به نوکلئون ها مجاور خود وارد می کند.

۲۱ در جرمین یک واپاشی ، هسته ی یک عنصر پرتوزا ، یک ذره ی آلفا و یک ذره ی بتای مثبت (پوزیترون) گسیل می کند، پس از این واپاشی ، عدد اتمی این عنصر چند واحد تغییر می کند؟

(۱) دو واحد کاهش می یابد (۲) یک واحد کاهش می یابد (۳) چهار واحد کاهش می یابد (۴) سه واحد کاهش می یابد

۲۲ نیمه عمر یک ماده ی پرتوزا ۸ روز می باشد، پس از ۵ روز ، ۲ گرم از این ماده به صورت فعال باقی مانده است ، جرم اولیه ی این ماده چند گرم بوده است؟ (۱) ۲۵۴ (۲) ۱۲۸ (۳) ۶۴ (۴) ۳۲

۲۳ در یک واکنش هسته ای ، به اندازه ی ۱۵ میکروگرم از جرم ماده کم شده است ، مقدار انرژی حاصل چند ژول است؟

$$C = 3 \times 10^8 \text{ m/s}$$

(۱) 45×10^9 (۲) 45×10^7 (۳) 45×10^6 (۴) 45×10^5

(۱) 45×10^9 (۲) 45×10^7 (۳) 45×10^6 (۴) 45×10^5

۲۴ هسته‌ی ${}_{92}^{239}\text{U}^*$ با گسیل یک زره‌ی بتای منفی به کدام عنصر تبدیل می‌شود؟ α در این واکنش عدد جرمی α را دریم (۲) باریم (۳) نیتروژن (۴) پلوتونیم

۲۵ واکنش هسته‌ای ${}_{14}^{32}\text{S} + \dots \rightarrow {}_{15}^{32}\text{P}$ با کدام زره کامل می‌شود؟ (۱) بتا (۲) آلفا (۳) گاما (۴) پروتون

۲۶ در واکنش ${}_{92}^{239}\text{U}^* \rightarrow \alpha + {}_{90}^{235}\text{Th}$ α به کدام است؟ (۱) الکترون (۲) پروتون (۳) نوترون (۴) پوزیترون

۲۷ کدام ویژگی در خصوص ایزوتوپ‌ها یک عنصر درست نیست؟
 (۱) خواص شیمیایی یکسان دارند
 (۲) انرژی بستگی هسته‌شان یکسان است
 (۳) بار هسته‌ی آن‌ها یکسان است
 (۴) تعداد نوترون‌هایشان نامبرابر است

۲۸ در آزمایش‌های سازی اورانیوم، غنای مناسب ${}_{92}^{235}\text{U}$ برای سوخت نیروگاه‌ها تقریباً چند درصد است؟
 (۱) ۳ (۲) ۱۲ (۳) ۶۵ (۴) ۹۵
 α در واکنش ۸۷

۲۹ وقتی از یک هسته α زره‌ی α گسیل می‌شود؟ (۱) بار هسته ثابت می‌ماند. α در واکنش ۸۲
 (۲) بار هسته به اندازه‌ی $q = +2e$ افزایش می‌یابد. (۳) حجم هسته به اندازه‌ی حجم ۲ پروتون کاهش می‌یابد.
 (۴) عدد جرمی هسته به اندازه‌ی عدد جرمی هلیوم کاهش می‌یابد.

۳۰ همه ایزوتوپ‌ها یک عنصر (۱) نیمه عمر یکسان دارند (۲) انرژی بستگی یکسان دارند α در واکنش ۸۵
 (۳) دارای عدد اتمی یکسان و حجم‌ها متفاوت اند. (۴) دارای حجم‌ها یکسان و عدد اتمی متفاوت اند

۳۱ در واکنش هسته‌ای یک عنصر پرتوزا دو زره‌ی آلفا و دو پوزیترون گسیل می‌شود، در این واکنش عدد جرمی و عدد اتمی این عنصر به ترتیب از راست به چپ چند واحد کاهش می‌یابند؟
 (۱) ۴ و ۲
 (۲) ۴ و ۴
 (۳) ۸ و ۶
 (۴) ۸ و ۲

۴۲) از تبدیل چند گرم ماده به انرژی؟
 ۱) ۰/۰۰۰۴ (۲) ۰/۰۰۰۵ (۳) ۰/۰۰۰۶ (۴) ۰/۰۰۰۷ (۵)
 $c = 3 \times 10^8 \text{ m/s}$

۴۳) در برهم کنش هسته ای، کدام پایسته می ماند؟
 ۱) انرژی و بار الکتریکی ۲) جرم و بار الکتریکی ۳) مجموع انرژی جنبشی و انرژی پتانسیل ۴) مجموع کل جرم و انرژی

۴۴) جرم تبدیل شده به انرژی بستگی هسته برابر کدام است؟
 ۱) اختلاف جرم هسته با مجموع جرم نوکلئون های تشکیل دهنده ۲) اختلاف جرم اتم با جرم هسته
 ۳) تفاوت جرم نوترئون ها و پروتون ها ۴) مجموع جرم نوترئون ها و پروتون ها

۴۵) تعریف واحد جرم اتمی عبارت است از: ۱) جرم پروتون ۲) جرم الکترون ۳) جرم اتم هیدروژن
 ۴) $\frac{1}{12}$ جرم اتم کربن ۱۲

۴۶) فاصله بین نوکلئون های در هسته (بین ترازهای انرژی آنها) در مقایسه با فاصله بین ترازهای انرژی الکترون ها در اتم ... است ...
 ۱) برابر ۲) بسیار کمتر ۳) بسیار کمتر ۴) گاه کمتر گاه بیشتر

۴۷) کدام گزینه درست است؟
 ۱) ذره ی بتا هسته هلیم است. ۲) ذره ی آلفا در میدان الکتریکی منحرف نمی شود.
 ۳) ذره ی بتا در میدان مغناطیسی منحرف نمی شود. ۴) ذره آلفا هسته هلیم است.

۴۸) پایداری هسته با انرژی بستگی هسته رابطه ... و با تعداد نوکلئون های آن رابطه ... دارد.
 ۱) وارون - وارون ۲) وارون - مستقیم ۳) مستقیم - مستقیم ۴) مستقیم - وارون

۴۹) عدد اتمی هسته ای که فقط ذره ی گاما گسیل کرده باشد، چند واحد کاهش می یابد؟
 ۱) صفر ۲) ۱ ۳) ۲ ۴) ۳

۵۰) با گسیل کدام ذره از هسته ی اتم، فقط بار هسته تغییر می کند و عدد جرمی آن ثابت می ماند؟
 ۱) بتا ۲) آلفا ۳) پروتون

۴۹ نیمه عمر یک ماده‌ی رادیو اکتیو زمانی است که در آن مدت:

(۱) ماده و نصف عمر مفید خود را گذرانده باشد.

(۲) نیمی از هسته‌ها ماده‌ی رادیو اکتیو تجزیه شود.

(۳) ماده، نیمی از جرم خود را از دست داده باشد.

(۴) همه‌ی هسته‌ها تجزیه شده و نصف جرم ماده از آن جدا شود.

۴۲ اگر نیمه عمر رادیوم را ۱۴۰۰ سال فرض کنیم، برای هر گرم رادیوم که امروز وجود دارد، چند گرم رادیوم در ۸۰۰۰ سال قبل وجود داشته است؟ (۱) ۵۲ (۲) ۸ (۳) صفر (۴) ۵۴

۴۳ برای انجام عمل شکافت کدام یک از ذرات زیر مناسب‌تر است؟ (۱) آلفا (۲) نوترون (۳) پروتون (۴) بتا

۴۴ عناصر فرخنده اورانیومی عناصری هستند که ... (۱) از رویا پاشی اورانیم بدست می‌آیند. (۲) جرم اتمی بزرگتر از جرم اورانیم دارند. (۳) عدد اتمی بزرگتر از عدد اتمی اورانیم داشته باشند. (۴) انرژی آلفا پس از انرژی اورانیم غنی شده باشند.

۴۵ منظور از «عناصر ساز اورانیم» چیست؟ (۱) شکافت هسته‌ی اورانیم (۲) جدا کردن دو ایزوتوپ اورانیم (۳) برهم زدن کوره اورانیم (۴) بالا بردن درجه خلوص اورانیم ۲۳۵ با روش شیمیایی

۴۶ منشأ کدام پرتو هسته‌ی اتم است؟ (۱) ایکس (۲) گاما (۳) فرابنفش (۴) نور مرئی

۴۷ مقدار A در فعل و انفعال هسته‌ی مقابل کدام است؟ ${}^1_0n + {}^{238}_{92}U \rightarrow {}^{141}_{54}Ba + {}^{94}_{36}Kr + A$

(۱) دو نوترون (۲) دو پروتون (۳) یک نوترون (۴) یک نوترون و یک پروتون

۴۸ در اثر واپاشی ۱۹۲ گرم از یک ماده رادیو اکتیو ۵۰ مگای انرژی آزاد می‌شود. ۲۰ گرم از این ماده را در اختیار داریم، پس از گذشت چند نیمه عمر (۷۵ مگای انرژی آزاد می‌شود؟

(۱) ۲ (۲) ۳ (۳) ۴ (۴) ۵

۴۹ عنصر رادیو اکتیو ${}^A_ZX$ چه ذراتی را باید تابش کند تا به ${}^{A-12}_Z$ تبدیل شود؟

(۱) ۳ ذره آلفا و ۹ ذره بتا (۲) فقط ۳ ذره آلفا (۳) یک ذره آلفا و ۳ ذره بتا (۴) یک ذره آلفا و ۳ ذره بتا

به نام خدا   فیزیک هسته ای   سال چهارم ریاضی و تجربی   فصل ۸   صفحه ۵۴
 تالیف: مهرداد پورمحمد   مدرس کلاس های کنکور فیزیک و نیز هوشان تالش   ۰۹۱۱۳۸۳۳۷۸۸

جدولی مفید برای محاسبه سریع تست های مربوط به نیم عمر مواد رادیو اکتیو

نیم عمر اول	نیم عمر دوم	نیم عمر سوم	نیم عمر چهارم	نیم عمر پنجم	
۵۰ درصد	۷۵ درصد	۸۷/۵ درصد	۹۳/۷۵ درصد	۹۶/۸۷۵ درصد	درصد جرم واپاشیده شده (تجزیه شده)
					جرم واپاشیده شده (تجزیه شده)
۵۰ درصد	۲۵ درصد	۱۲/۵ درصد	۶/۲۵ درصد	۳/۱۲۵ درصد	درصد جرم واپاشیده نشده (باقی مانده)
					جرم واپاشیده نشده (باقی مانده)

بہ نام خدا

تست فیزیک : ہستہ ای

سال چہارم فصل ۱

صفحہ : ۵۵

تہیہ و تنظیم : مہر شاہ پور محمد (مہارسی تیز ہوشیاری تالیف) ۰۹۱۱۳۸۳۳۷۸۸

به نام داننده مطلق پاسخ به تست های جزوه شماره : مهر داد پور محمد ۹۱۱۳۸۳۲۷۸۸ صفحه: ۵۷

به نام داننده مطلق پاسخ به تست های جزوه شماره : **مهر داد پور محمد** ۰۹۱۱۳۸۳۳۷۸۸ صفحه: ۵۷

۵۰) یک هسته ی آمورسیم ($^{241}_{95}\text{Am}$) با تابش یک ذره ی آلفا واپاشیده شده و به یک ایزوتوپ نپتونیم طبق رابطه $^{241}_{95}\text{Am} \rightarrow ^{237}_{93}\text{Np} + \alpha$ تبدیل می شود، تعداد نوترون های این ایزوتوپ چقدر است؟
 پاسخ: ۹۱

۱) ۹۱ (۲) ۹۳ (۳) ۹۴ (۴) ۱۳۴ (۴)

۵۱) از یک ماده رادیو اکتیو پس از گذشت ۵ نیمه عمر، تقریباً چند درصد از هسته ها آنجا متروک شده است؟
 پاسخ: ۳۱

۱) ۳۱ (۲) ۸۰ (۳) ۲۰ (۴) ۹۷ (۴)

۵۲) در یک واکنش هسته ای ۲ میلی گرم جسم به انرژی تبدیل شده است. انرژی حاصل معادل با چند کیلووات ساعت است؟
 $c = 3 \times 10^8 \text{ m/s}$

۱) 215×10^9 (۲) 215×10^9 (۳) 5×10^9 (۴) 5×10^9
 پاسخ: ۹۳

۵۳) تعداد هسته های اولیه ی یک ماده ی رادیو اکتیو $N_0 = 1400$ است. اگر نیمه عمر این ماده ۶ ساعت باشد، بعد از چند ساعت ۲۰۰ هسته ی آن فعال باقی می ماند؟
 پاسخ: ۹۳

۱) ۱۲ (۲) ۱۸ (۳) ۳۶ (۴) ۴۸ (۴)

آموزش فیزیک

مدرس: **مهرداد پورمحمد**

برگزاری کلاس های:

کنکوری

تقویتی

و ارتقای معدل در امتحانات نهایی

مؤلف: بیش از ۲۰ عنوان جزوه آموزشی و کنکوری

۱. جزوه شماره ۱ ویژه کلاس کنکور (نور بازتاب نور و شکست نور)
۲. جزوه شماره ۲ ویژه کلاس کنکور (بردارها - کار و انرژی - ویژگیهای مواد (چگالی و فشار) - گرما و قانون گازها)
۳. جزوه شماره ۳ ویژه کلاس کنکور (الکتریسیته ساکن - مدارهای الکتریکی (جریان الکتریکی) - مغناطیس - القای الکترومغناطیس)
۴. جزوه شماره ۴ ویژه کلاس کنکور (حرکت شناسی (سینماتیک) و نیروها (دینامیک))
۵. جزوه شماره ۵ ویژه کلاس کنکور (نوسان (حرکت هماهنگ ساده) - امواج مکانیکی ۱ و ۲)
۶. جزوه شماره ۶ ویژه کلاس کنکور (الکترومغناطیس - فیزیک اتمی مولکولی و فیزیک هسته ای)
۷. جزوه شماره ۷ ویژه کلاس کنکور رشته ریاضی (ترمودینامیک)
۸. جزوه شماره ۸ ویژه کلاس کنکور رشته ریاضی (حرکت پرتابی - پدیده دوپلر و فیزیک حالت جامد)
۹. جزوه شماره ۹ آموزش فیزیک ترم اول سال اول دبیرستان
۱۰. جزوه شماره ۱۰ آموزش فیزیک ترم اول سال دوم تجربی و ریاضی فیزیک
۱۱. جزوه شماره ۱۱ آموزش فیزیک ترم اول سال سوم تجربی
۱۲. جزوه شماره ۱۲ آموزش فیزیک ترم اول سال سوم ریاضی فیزیک
۱۳. جزوه شماره ۱۳ آموزش فیزیک ترم اول سال چهارم تجربی
۱۴. جزوه شماره ۱۴ آموزش فیزیک ترم اول سال چهارم ریاضی فیزیک
۱۵. جزوه شماره ۱۵ آموزش فیزیک ترم دوم سال اول
۱۶. جزوه شماره ۱۶ آموزش فیزیک ترم دوم سال دوم تجربی و ریاضی فیزیک
۱۷. جزوه شماره ۱۷ آموزش فیزیک ترم دوم سال سوم تجربی
۱۸. جزوه شماره ۱۸ آموزش فیزیک ترم دوم سال سوم ریاضی فیزیک
۱۹. جزوه شماره ۱۹ آموزش فیزیک ترم دوم سال چهارم تجربی
۲۰. جزوه شماره ۲۰ آموزش فیزیک ترم دوم سال چهارم ریاضی فیزیک و....

۰۹۱۱۳۸۳۳۷۸۸

